

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΓΕΩΠΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ Α.Α.Δ.Α.Ε

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ ΚΕΡΑΣΙΩΝ
ΣΤΗ ΒΟΡΕΙΑ ΕΛΛΑΔΑ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΟΥ ΦΟΙΤΗΤΗ ΜΠΕΣΗΜ ΟΚΑΝ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ : κ. ΜΕΝΕΛΑΟΣ ΖΙΩΓΑΝΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1.....	8
ΤΟ ΚΕΡΑΣΙ	8
1.1. Οφέλη στην υγεία	10
1.2. Γιορτή κερασιού στη Έδεσσα.....	11
1.3. Καλλιέργεια κερασίας.....	12
1.3.1. Κυριότεροι εχθροί και ασθένειες.....	14
1.4. Βιολογική καλλιέργεια.....	17
1.5. Συστήματα φύτευσης και διαμόρφωσης της κομής.....	20
1.6. Κόστος εγκατάστασης και παραγωγικές δαπάνες.....	22
1.7. Κονσερβοποίηση κερασιών.....	24
1.7.1. Συγκομιδή.....	24
1.7.2. Διχοτόμηση και εκπυρήνωση.....	25
1.7.3. Πλύσιμο.....	25
1.7.4. Ποιοτική διαλογή.....	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2.....	26
ΤΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΕΡΑΣΙΩΝ.....	26
2.1. Υποκείμενα.....	26
2.1.1. Ζωηρά υποκείμενα.....	26
2.1.2. Ημινάνα υποκείμενα.....	27
2.1.3. Νάνα υποκείμενα.....	29
2.2. Ποικιλίες των κερασιών.....	30
2.2.1. Πρώιμες ποικιλίες.....	30
2.2.2. Ενδιάμεσες ποικιλίες.....	32

2.2.3. Όψιμες ποικιλίες.....	35
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.....	42
Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	42
3.1. Νομός Ημαθίας.....	47
3.2. Νομός Πέλλας.....	49
3.3. Νομός Έβρου.....	50
3.4. Η γεωργία στη Νάουσα.....	51
3.5. Νομός Ροδόπης.....	52
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4.....	59
ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	59
4.1. Τυποποίηση αγροτικών προϊόντων.....	59
4.2. Τυποποιημένα κεράσια της Ελλάδας.....	60
4.2.1. Cherries Block.....	60
4.2.2. Cherries Standard.....	61
4.2.3. Cherries Premium.....	61
4.2.4. Τραγανά Εδέσσης.....	62
4.2.5. Bigerream Burlat.....	62
4.2.6. Bigerream Napoleon	62
4.2.7. Lambert.....	63
4.2.8. Van.....	63
4.2.9. Starking Hardy Giant (Meyer).....	63
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5.....	64
Η ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ.....	64
5.1. Παγκόσμια αγορά του κερασιού.....	64
5.2. Η Ευρωπαϊκή αγορά του κερασιού.....	64
5.3. Ηλεκτρονικό delivery για τα Τραγανά Εδέσσης.....	69

5.4. Προβλήματα στην παραγωγή.....	70
5.5. Προτάσεις.....	71
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....	72
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	75

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να μελετήσει την παραγωγή , τυποποίηση και εμπορία κερασιών στην Ελλάδα , με σκοπό να αναφερθούν τι είναι το κεράσι που , πως , σε τι ποσότητα και από ποιους παράγεται και μια γενική περιγραφή των υποκείμενων και ποικιλιών . Στη συνέχεια αναφέρονται οι νομοί που παράγεται το κεράσι και σε τι κατάσταση βρίσκεται η παραγωγή στην Ελλάδα. Η προσπάθεια είναι ότι πρέπει να γνωρίζουν οι παραγωγοί πολύ καλά τις ποικιλίες και τις μεθόδους ενός σύγχρονου οπωρώνα για να ανταγωνιστούν με ένα σωστό τρόπο με τις άλλες χώρες. Για την Ελλάδα είναι απαραίτητο να αυξηθεί η παραγωγή τουλάχιστον στους Νομούς που ευνοούν τις κατάλληλες εδαφο-κλιματολογικές συνθήκες . Στο τέλος πως πραγματοποιείται η τυποποίηση του κερασιού στη χώρα μας και πως εμπορεύεται το προϊόν που συνεχώς αυξάνεται η ζήτηση στην αγορά, επίσης η κατάσταση αγορών στις διάφορες χώρες του κόσμου και προτάσεις για τη χώρα μας.

Λέξεις κλειδιά

Το κεράσι – οι ποικιλίες των κερασιών – η παραγωγή κερασιού στην Ελλάδα – η τυποποίηση του κερασιού στην Ελλάδα - η αγορά του κερασιού.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τα κεράσια έχουν ως πιθανό τόπο καταγωγής, μια μικρή πόλη της Μικράς Ασίας, την Κερασούντα, από όπου πιστεύεται ότι πήραν και το όνομα τους. Έπειτα έφτασαν στην Ιταλία και την υπόλοιπη Ευρώπη. Στην Ελλάδα παράγονται στην Πιερία, την Έδεσσα, τη Ροδόπη, τα Γρεβενά, και σε άλλα μέρη της βόρειας Ελλάδας, ενώ θεωρούνται εξαιρετικής ποιότητας.

Το κεράσι περιέχει αρκετά μεταλλικά άλατα, φυτικές ίνες και ελαγικό οξύ. Είναι ιδιαίτερα πλούσιο σε βιταμίνη Α, βιταμίνη C, βιταμίνη Β, σε κάλιο, ασβέστιο, φώσφορο, σίδηρο, μαγνήσιο και χαλκό. Ένα κεράσι αποδίδει 4 θερμίδες.

Τα κεράσια είναι πλούσια σε φυτοστερόλες, που ανήκουν στην ομάδα των στερολών και αποτελούν φυσικά συστατικά των φυτών. Είναι ουσίες που δεν αποδίδουν ενέργεια κι έτσι δεν συνεισφέρουν στη θερμιδική πρόσληψη του οργανισμού.

Πολλές όμως έρευνες έχουν δείξει ότι η πρόσληψη επαρκών ποσοτήτων φυτοστερολών οδηγεί στη μείωση των επιπέδων ολικής χοληστερόλης στο αίμα. Αυτό συμβαίνει είτε με τη μείωση της εντερικής απορρόφησης της χοληστερόλης, που προσλαμβάνεται από την τροφή, είτε με αλλαγές στον μεταβολισμό της χοληστερόλης στα εντερικά κύτταρα.

Αυξάνουν τη φυσική άμυνα του οργανισμού προς τις ασθένειες ενώ διαθέτουν αντισηπτικές ιδιότητες, ενάντια σε φλεγμονές και λοιμώξεις. Μία έρευνα σχετικά με τη θεραπευτική αξία των κερασιών υποστηρίζει ότι ο χυμός τους αποτελεί ένα ισχυρό αντιβακτηριακό παράγοντα ενάντια στην τερηδόνα των δοντιών.

Πιο συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι ο χυμός κερασιών καταστέλλει κατά 89% τη δραστηριότητα των ενζύμων εκείνων που οδηγούν στο

σχηματισμό πλάκας, δηλαδή, το αρχικό σύμπτωμα της τερηδόνας. Άλλη μια σημαντική δράση των κερασιών είναι η εξής: Μειώνουν αισθητά την πνευματική κόπωση, και είναι ιδιαίτερα χρήσιμα για τους μαθητές σε περιόδους εξετάσεων, στο τέλος της σχολικής χρονιάς, όπου υπάρχουν σε αφθονία. Αντίστοιχη δράση έχουν και στη σωματική κόπωση, κυρίως λόγω της τέφρας των μεταλλικών αλάτων που περιέχουν, αυξάνοντας τα αλκαλικά αποθέματα του οργανισμού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΤΟ ΚΕΡΑΣΙ

Τα κεράσια γενικά έχουν γεύση γλυκιά, όξινη και στυφή και έχουν θερμαντική δράση στον οργανισμό. Ενδείκνυνται στην αναιμία, κυρίως λόγω της υψηλής περιεκτικότητάς τους σε σίδηρο, καθώς προάγουν την αιμοποίηση. Επίσης, είναι πολύτιμα και σε αυτούς που παρακολουθούν μια δίαιτα αδυνατίσματος, γιατί οι υδατάνθρακες, που περιέχουν, ικανοποιούν την αίσθηση του γλυκού, χωρίς να προσδίδουν πολλές θερμίδες.

Ταυτόχρονα, δρουν αποτοξινωτικά, για το ήπαρ, τη χολή, τους αδένες και γενικότερα τον οργανισμό. Ακόμη, ευνοούν την καλή λειτουργία του ουροποιητικού συστήματος, ενώ είναι διουρητικά και χωνευτικά. Πολλοί μάλιστα συνηθίζουν να κρατάνε τα κοτσάνια των κερασιών και να τα χρησιμοποιούν το χειμώνα για την παρασκευή διουρητικών ροφημάτων.

Επίσης, ευνοούν την καλή λειτουργικότητα του εντέρου, ενώ δρουν ως καθαρτικά και ως υπακτικά, κυρίως λόγω των φυτικών ινών και των οργανικών οξέων, που περιέχουν. Επιπρόσθετα, λόγω των μεταλλικών αλάτων και ιχνοστοιχείων, που περιέχουν, δρουν, ανακουφιστικά, σε ρευματικούς πόνους και την ουρική αρθρίτιδα.

Τέλος, τα κεράσια είναι ιδιαίτερα πλούσια σε κάποιες φυτικές χημικές ουσίες, που ονομάζονται ανθοκυανίνες, οι οποίες τους δίνουν και το χαρακτηριστικό κόκκινο χρώμα. Μια πρώτη δράση των ανθοκυανιδών είναι η εξουδετέρωση καρκινογόνων ουσιών.

Επίσης, σε άλλες μελέτες (University of Michigan) βρέθηκε ότι αυξάνουν κατά 50% την παραγωγή ινσουλίνης από τα κύτταρα του παγκρέατος. Επομένως, η κατανάλωση κερασιών πιθανόν να βοηθά εκτός

από την πρόληψη του καρκίνου και στην πρόληψη του σακχαρώδη διαβήτη. Πιο συγκεκριμένα, οι ανθοκυανίνες, λόγω αυξημένης έκκρισης ινσουλίνης θα μπορούσαν να προδίδουν ένα καλύτερο γλυκαιμικό έλεγχο αποτρέποντας την υπερ- ή υπό-γλυκαιμία και κατά συνέπεια το διαβήτη.

Έχουν σχήμα σφαιρικό και η φλούδα τους είναι λεία και γυαλιστερή. Είναι μικρά σε μέγεθος και το χρώμα τους είναι διαφορετικό ανάλογα με την ποικιλία. Αναζητήστε κεράσια τα οποία δεν είναι γδαρμένα, παραμορφωμένα, μουχλιασμένα ή ζαρωμένα.

Γνωρίζουμε ότι κατά την περίοδο της ωρίμανσης αυξάνονται οι υδατάνθρακες μέσα στο φρούτο από 7% έως 10% στο 16% με 18%, ενώ συγχρόνως μειώνεται η περιεκτικότητά του σε νερό. Το κεράσι ευτυχώς κατάφερε να γλιτώσει από τα βιολογικά βελτιωτικά και χημικά και να παραμείνει πιστό στην φυσική του πορεία: να ωριμάζει, δηλαδή μόνο το καλοκαίρι, επιτρέποντας να το δοκιμάζουμε μόνο μερικές εβδομάδες ετησίως.

1.1. ΟΦΕΛΗ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

Τα κεράσια είναι πλούσια σε βιταμίνες, ιχνοστοιχεία και φυτικές ίνες ενώ ταυτόχρονα είναι φτωχά σε θερμίδες. Ένα κεράσι αποδίδει 4 θερμίδες, ενώ μια μερίδα κερασιών (100 γραμμάρια) αποδίδει 33 θερμίδες. Τα κεράσια θα πρέπει να καταναλώνονται από τους μαθητές και ιδιαίτερα κατά την εξεταστική περίοδο αφού μειώνουν αισθητά την πνευματική κόπωση. Το έντονο χαρακτηριστικό κόκκινο χρώμα των κερασιών οφείλεται σε μια ομάδα χημικών ουσιών, των ανθοκυανινών.

Έρευνες έχουν δείξει ότι οι ανθοκυανίνες συμβάλλουν στη εξουδετέρωση καρκινογόνων ουσιών. Μια άλλη δράση των ανθοκυανινών είναι ότι αυξάνουν κατά 50% την παραγωγή της ινσουλίνης από το πάγκρεας, δηλαδή να βοηθούν στην πρόληψη του σακχαρώδη διαβήτη. Τα κεράσια βοηθούν στην αντιμετώπιση της δυσκοιλιότητας αφού περιέχουν μεγάλες ποσότητες οργανικών οξέων και φυτικών ινών. Επίσης, η διουρητική τους δράση τα καθιστά σύμμαχους της καλής λειτουργίας του οροποιητικού συστήματος. Τα κεράσια είναι πλούσια σε κάποιες φυτοχημικές ουσίες, οι

οποίες ονομάζονται φυτοστερόλες και βοηθούν στη μείωση της χοληστερόλης.

Άλλα οφέλη των κερασιών στην υγεία μας είναι η πρόληψη της δημιουργίας πλάκας των δοντιών άρα και της τερηδόνας. Μια άλλη έρευνα που έχει γίνει δείχνει ότι άτομα που κατανάλωναν 227 γραμμάρια κερασιών ή την αντίστοιχη ποσότητα χυμού κερασιού την ημέρα είχαν σημαντικά πλεονεκτήματα όσον αφορά την πρόληψη της ουρικής αρθρίτιδας. Επίσης, σημαντική είναι η ανακουφιστική τους δράση στους ρευματικούς πόνους και η αντισηπτική τους δράση ενάντια σε φλεγμονές και λοιμώξεις.

1.2. ΓΙΟΡΤΗ ΚΕΡΑΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΈΔΕΣΣΑ

Στο δήμο Έδεσσας παράγεται περίπου το 60% των κερασιών του νομού Πέλλας. Δικαιολογημένα, λοιπόν, η πόλη γιορτάζει κάθε χρόνο (Ιούνιο) και τιμά το γλυκό αυτό φρούτο!

Οι οικισμοί που ασχολούνται κυρίως με την παραγωγή κερασιών είναι οι εξής: Άγρας, Αγία Φωτεινή, Βρυττά, Καρυδιά, Κερασιά, Κλησοχώρι, Καισαριανά, Λύκοι, Μαργαρίτα, Μεσημέρι, Νησί, Πλατάνη, Προάστιο, Ριζάρι, Σάμαρι, Σωτήρα, και Φλαμουριά. Από τις ποικιλίες που παράγονται στην περιοχή, οι κυριότερες είναι: Τραγανά Έδεσσας (ή Ρούπκα Βοδενών), Καρδούλες, Μέγας Αλέξανδρος, Γαλανά (Bigarreu Hardy Giant), μπουρλά (Bigarreu Burlat), βαν (Bigarreu Van), Μπακιρτσέικα, Bigarreu Napoleon, Percole deWill.

Κλιματολογικές και εδαφολογικές συνθήκες, το καθιστούν ασυναγώνιστο σε γεύση, ανθεκτικότητα και άρωμα. Όσο για τον τόπο καταγωγής του φρούτου, οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι προερχόταν από τη Μικρά Ασία και πιο συγκεκριμένα από την πόλη της Κερασούντας (εξ' ου και το όνομα) κοντά στη Μαύρη Θάλασσα¹.

Η εποχή της συγκομιδής των καρπών της κερασιάς, ξεκινάει την άνοιξη, κατά το δεύτερο δεκαήμερο του Μαΐου, με τις πρώιμες ποικιλίες

---

¹ <http://www.travelforall.gr>

(Bigarrau Burlat) σε έναν πραγματικό οργανισμό της φύσης, με το πράσινο φύλλωμα των δένδρων και τους κόκκινους καρπούς να κυριαρχούν όπου και να κοιτάξεις. Η συλλογή των κερασιών, ξεκινά από νωρίς το πρωί και γίνεται με ιδιαίτερη προσοχή, λόγω ενζυμικής δράσης. Τα παλαιότερα χρόνια, τα κερασιά ήταν τόσο σκληρά, που όταν μαζεύονταν στα κασόνια ακούγονταν σαν να έπεφταν πέτρες (πετροκέρασα).

Προς τιμήν του «χρυσού καρπού» για τους κάτοικους της περιοχής, το οποίο η φύση φρόντισε περίτεχνα να στολίζει με κόκκινο περίβλημα, κάθε χρόνο και το τελευταίο Σαββατοκύριακο του Ιουνίου, στην περιοχή της Έδεσσας, και συγκεκριμένα στο χωριό Άγρας, υποδεχόμαστε τους επισκέπτες αλλά και τους γηγενείς κατοίκους, με κέφι και ξεφάντωμα, με παραδοσιακούς ρυθμούς και πολλά πολιτιστικά δρώμενα. Με τη συμμετοχή όλων των επίσημων φορέων, και τον περισσότερο κερασοπαραγωγόν με λαϊκά και έντεχνα ακούσματα, με παραδοσιακή μουσική και χορούς αλλά και με πολλές ακόμα δραστηριότητες. Γλυκά κουταλιού παρασκευασμένα από τα χέρια των ντόπιων γυναικών, κομπόστες, λικέρ και κόκκινο φρούτο φρεσκοκομμένο, αναβλύζουν από τα χείλη των επισκεπτών. Παράπλευρες εκδηλώσεις, οργάνωση γευσιγνωσίας, με μπουφέ από τούρτα κεράσι, παγωτό κεράσι, κεράσια φρέσκα, σερβιρισμένα σε μπολ μέσα σε πάγο κ.τ.λ, κυριολεκτικά κοκκινίζουν την ατμόσφαιρα και την γύρω περιοχή.

1.3. ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΚΕΡΑΣΙΑΣ

Η καλλιέργεια της κερασιάς (*Prunus avium* L), αποτελεί, από τους αρχαίους χρόνους, μία από τις πλέον διαδεδομένες καλλιέργειες στην Ελλάδα. Οι καλλιεργούμενες ποικιλίες κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες: τις απαλόσαρκες και τις σκληρόσαρκες. Τα κεράσια των ποικιλιών της πρώτης κατηγορίας προορίζονται κυρίως για μεταποίηση ενώ της δεύτερης για νωπή κατανάλωση. Οι κλιματικές συνθήκες παίζουν καθοριστικό ρόλο τόσο κατά την εγκατάσταση όσο και κατά την παραγωγική ζωή της κερασιάς. Έτσι, η εγκατάσταση της φυτείας πρέπει να γίνεται σε περιοχές όπου εξασφαλίζονται

αρκετές ώρες χειμερινού ψύχους (για τη διακοπή του λήθαργου) ευνοϊκές καιρικές συνθήκες κατά την άνθηση και δροσερό καλοκαίρι.

Οι βροχές κατά την περίοδο της άνθησης μειώνουν το ποσοστό της καρπόδεσης, προκαλούν σχίσσιμο των καρπών στις σκληρόσαρκες ποικιλίες και ευνοούν την ανάπτυξη μυκητολογικών ασθενειών (κυρίως μονίλια). Τέλος, οι υψηλές καλοκαιρινές θερμοκρασίες, υποβαθμίζουν την ποιότητα του καρπού και επηρεάζουν τη διαφοροποίηση των οφθαλμών με αποτέλεσμα την εμφάνιση δίδυμων καρπών, φυσιολογικής ανωμαλίας που μειώνει την εμπορική αξία της παραγωγής. Πολύ σημαντικό στην καλλιέργεια κερασιάς θα είναι να γνωρίζουμε τις ιδιαιτερότητες λίπανσης που απαιτούνται, για παράδειγμα Υπερβολική Αζωτούχος λίπανση προκαλεί μαλάκωμα του καρπού, μείωση της διάρκειας ζωής του καρπού στο ψυγείο, και πρέπει να αποφεύγεται .

Η σχέση Αζώτου / Καλίου που είναι καθοριστική για την κανονική καρποφορία του δένδρου, για την Κερασιά είναι 1,25,ενω 20-25 μονάδες Αζώτου ανά στρέμμα κρίνονται αρκετές. Στα δένδρα Κερασιάς, η ανεπάρκεια Φωσφόρου μπορεί να καταστήσει τους καρπούς περισσότερο ευπαθείς στο σχίσσιμο. Το Κάλιο είναι το σπουδαιότερο στοιχείο για την ποιοτική παραγωγή που τόσο μεγάλη σημασία έχει για την καλλιέργεια της Κερασιάς.

Μια ποσότητα 15-20 μονάδων ανά στρέμμα κρίνεται ικανοποιητική. Γενικά στην Κερασιά θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι η χρήση νεότερων υποκειμένων που την καθιστούν όλο και μικρότερη σε όγκο,(ημινάνα-νάνα υποκείμενα), μειώνουν το ριζικό της σύστημα και αυξάνουν τις λιπαντικές ανάγκες.

Επίσης το κλάδεμα που άρχισε πλέον να εφαρμόζεται όλο και περισσότερο αυξάνει τις ανάγκες του δένδρου.

Αντίθετα ζωηρά-μεγάλα δένδρα που δεν κλαδεύονται έχουν μικρότερες απαιτήσεις. Όσον αφορά τα Ιχνοστοιχεία, σημαντικότερα για τη χώρα μας είναι ο Ψευδάργυρος, ο Σίδηρος και το Βόριο. Ειδικά για τον Ψευδάργυρο η Κερασιά δεν αντιδρά σε χειμερινούς ψεκασμούς με Θειικό Ψευδάργυρο και γι' αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιείται χειλικός Ψευδάργυρος.

1.3.1.. ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΕΧΘΡΟΙ – ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ

Οι παραγωγοί των κερασιών, εκτός από τις φροντίδες της καλλιέργειας, έχουν να αντιμετωπίσουν τους κινδύνους της προσβολής από διάφορες ασθένειες των δέντρων.

Οι κυριότεροι εχθροί - ασθένειες που εμφανίζονται από τον Απρίλιο μέχρι και τις πρώτες φθινοπωρινές βροχές είναι **η μονίλια, η κυλινδροσπορίωση, το κορύνεο, ο εξώασκος, οι αφίδες και ο ραγολέτης** (σκουλήκι των κερασιών). Για τα πυρηνόκαρπα όπου οι αφίδες αναπτύσσουν ανθεκτικότητα στα εντομοκτόνα, θα πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη φροντίδα για τη διατήρηση των φυσικών εχθρών των αφίδων. Εξειδικευμένα αφιδοκτόνα θα πρέπει να χρησιμοποιούνται στις περιπτώσεις που είναι αποτελεσματικά. Η καλλιεργητική τεχνική της απομάκρυνσης των πηγών μόλυνσης είναι επιθυμητή όσο το δυνατόν σε μεγαλύτερη έκταση. Ειδικότερα το χειμερινό και καλοκαιρινό κλάδευμα είναι απαραίτητο για την απομάκρυνση των πηγών μόλυνσης από *Monilia* (Μονίλια).

Η προσβολή ξεκινά από τα άνθη (στίγμα, στήμονες, πέταλα, σέπαλα), τα οποία αποκτούν έναν καστανό μεταχρωματισμό, συρρικνώνονται και ξηραίνονται. Προσβάλλονται επίσης οι καρποί σε όλα τα στάδια ανάπτυξης τους ακόμα και μετασυλλεκτικά. Αρχικά το σύμπτωμα εμφανίζεται με τη μορφή μιας μικρής, επιφανειακής, κυκλικής, καστανής κηλίδας, η οποία μεγαλώνει ταχύτατα τόσο σε βάθος όσο και στην επιφάνεια. Η μονίλια μπορεί να αντιμετωπιστεί αποτελεσματικά με την εφαρμογή κατάλληλων μυκητοκτόνων κατά την έκπτυξη των οφθαλμών, τη λευκή ή ρόδινη κορυφή και την πλήρη άνθηση. Επιπλέον, συνιστάται και ένας ψεκασμός λίγο πριν τη συγκομιδή ή και αμέσως μετά με εμβάπτιση των καρπών για αποφυγή μολύνσεων μετασυλλεκτικά.

Κυλινδροσπορίωση Προσβάλλονται κυρίως τα φύλλα και οι καρποί, ενώ σπανιότερα οι ποδίσκοι και οι βλαστοί. Στα φύλλα εμφανίζονται μικρές κόκκινες - καστανές κηλίδες, οι οποίες στην συνέχεια νεκρώνονται και

πέφτουν, δημιουργώντας οπές στο έλασμα. Το σύμπτωμα μοιάζει με προσβολή από κορύνεο. Όπου η ασθένεια αποτελεί πρόβλημα, συνιστώνται επεμβάσεις με κατάλληλα μυκητοκτόνα. Οι ψεκασμοί ξεκινούν στην πτώση των πετάλων και συνεχίζονται μέχρι τη συγκομιδή.

Κορύνεο Στα φύλλα σχηματίζονται μικρές, κοκκινωπές κηλίδες που στη συνέχεια παρουσιάζουν ένα καστανό δαχτυλίδι. Συνιστώνται επεμβάσεις με κατάλληλα μυκητοκτόνα το φθινόπωρο στην πτώση των φύλλων, στην περίοδο του λήθαργου, λίγο πριν το "φούσκωμα" των ματιών και κατά την πτώση των πετάλων. Συμπληρωματικά, συνιστάται η αφαίρεση και το κάψιμο των προσβεβλημένων κλαδίσκων.

Εξώασκος Τα προσβεβλημένα φύλλα παρουσιάζουν ανώμαλη πάχυνση, κατσαρώνουν, παραμορφώνονται, παίρνοντας ένα χαρακτηριστικό κίτρινο ή κόκκινο χρώμα. Συνιστώνται επεμβάσεις με κατάλληλα μυκητοκτόνα κατά τη διάρκεια του λήθαργου των δέντρων, με σκοπό την καταστροφή των μολυσμάτων. Συμπληρωματικά συστήνονται ορισμένα καλλιεργητικά μέτρα, όπως αφαίρεση και καταστροφή των προσβεβλημένων οργάνων, ενίσχυση των δέντρων με εφαρμογή αζωτούχου λίπανσης και περιοδικών αρδεύσεων.

Αφίδες Προσβάλλουν κατά προτίμηση τις κορυφές των νεαρών βλαστών και τα νεαρά φύλλα τα οποία συστρέφονται εξαιτίας της προσβολής. Είναι επίσης σημαντικοί φορείς ιώσεων. Σε οπωρώνες που διαπιστώνεται προσβολή στους νέους βλαστούς πάνω από 10% να γίνει άμεση επέμβαση με τα εγκεκριμένα εντομοκτόνα.

Ραγολέτης (σκουλήκι των κερασιών) Προσβάλλει τους καρπούς στο στάδιο αλλαγής του χρώματος των καρπών (από κίτρινο σε ρόδινο). Σε χρονιές μεγάλου πληθυσμού το ποσοστό των προσβολών ξεπερνά το 50% και μπορεί να φτάσει το 100%. Η καταπολέμηση γίνεται με εγκεκριμένα εντομοκτόνα αλλά χρειάζεται μεγάλη προσοχή για την αποφυγή υπολειμμάτων στους καρπούς, δεδομένου ότι το διάστημα μεταξύ της έναρξης των προσβολών και της συγκομιδής των περισσότερων ποικιλιών είναι σχετικά μικρό (2 - 3 εβδομάδες)².

---

² <http://webcache.googleusercontent.com>

Πίνακας 1 Πρόγραμμα ψεκασμών στην κερασιά

Στάδιο επέμβασης , εποχή	Εχθροί και Ασθένειες	Ουσία ή φάρμακο
Φθινόπωρο, %80 πτώσης φύλλων	Κορύνειο , ανθράκωση , βακτηριακό έλκος	Μυκητοκτόνο επαφής , σε συνδυασμό με χαλκούχο σκεύασμα .
Χειμώνας , πριν φουσκώσουν οφθαλμοί.	Όλες οι μορφές μυκήτων	Βορδιγάλειος πολτός
Πριν την έκπτυξη των άνθεων	Μονίλια , κορύνειο , ανθονόμος.	Μυκητοκτόνο επαφής με προστατευτική δράση και εντομοκτόνο μη τόξικο για τις μέλισσες
Άνθηση %50 ανοιχτό	Μονίλια , κυλινδροσπορίωση	Μυκητοκτόνο επαφής
Πλήρης άνθηση	Μονίλια , κυλινδροσπορίωση , εξώασκος	Μυκητοκτόνο που δεν χρησιμοποιήθηκε παραπάνω
Πτώση πετάλων	Μονίλια , Ρυγχίτης.	Μυκητοκτόνο επαφής και πυριθρινοειδές εντομοκτόνο

15 μέρες μετά από τη πτώση των πετάλων	Ρυγχίτης, αφίδες, μονίλια	Διασυστηματικό μυκητοκτόνο και εντομοκτόνο
Αλλαγή χρώματος καρπού	Ραγολέτης, ρυγχίτης, αφίδες,	Διασυστηματικό εντομοκτόνο

ΠΗΓΗ: AGROHELP

1.4. ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Τα αγροτικά οικοσυστήματα, έχουν ως πρωταρχικό στόχο τους τη μεγιστοποίηση της πρωτογενούς παραγωγής. Αυτή η μεγιστοποίηση, όμως, πραγματοποιείται με λανθασμένο τρόπο. Κυρίως, οι τεχνολογικά αναπτυγμένες χώρες χρησιμοποιούν με βάνουσο τρόπο τους φυσικούς πόρους του πλανήτη μας, όπως είναι η ενέργεια το νερό και το έδαφος, χωρίς όμως να πραγματοποιείται αποτελεσματική ανακύκλωση της ύλης. Αυτό έχει ως συνέπεια, τη συνεχή υποβάθμιση των οικοσυστημάτων.

Αρχικά, η χώρα μας αναλωνόταν στη συνεχή χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων, με αποτέλεσμα να πραγματοποιούνται διαταραχές στα οικοσυστήματα, μόλυνση των υπόγειων υδάτων, αλλά και διάφοροι κίνδυνοι από τα υπολείμματα επιβλαβών ουσιών, όπως τα νιτρικά άλατα στα προϊόντα .

Οι Έλληνες πολίτες, τα τελευταία χρόνια, αντιδρούν σε αυτή την κατάσταση και είναι άκρως ευαισθητοποιημένοι όσον αφορά τα θέματα του περιβάλλοντος. Αγωνιούν καθημερινά, για τους κινδύνους από τη χρήση φυτοφαρμάκων, ενώ δε διστάζουν να ασκήσουν πίεση για προσαρμογή της ελληνικής γεωργίας σε συστήματα πιο φιλικά στο περιβάλλον και κατ'επέκταση και στον άνθρωπο. Γι' αυτό το λόγο, πολλοί γεωργικοί συνεταιρισμοί επιθυμούν να εφαρμόσουν συστήματα ολοκληρωμένης γεωργίας και δενδροκομίας με την απόκτηση συστημάτων καταπολέμησης ορισμένων εντόμων.

Επιπρόσθετα, μπορούμε να πούμε πως μέσω της ολοκληρωμένης δενδροκομίας πραγματοποιείται η αύξηση της παραγωγής περισσότερο ποιοτικά παρά ποσοτικά. Η ολοκληρωμένη δενδροκομία έχει τύχει εφαρμογή τα τελευταία χρόνια στην Ευρώπη, ενώ η επιτυχημένη εφαρμογή της μεταφέρεται σιγά-σιγά και στον Ελλαδικό χώρο. Η βιολογική ή αλλιώς οργανική καλλιέργεια έχει καταφέρει να αναπτύξει, με την πάροδο του χρόνου, ένθερμους υποστηρικτές στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και στη χώρα μας.

Ολοένα και περισσότεροι παραγωγοί προτιμούν να προσφέρουν εναλλακτικές λύσεις παραγωγής μέσω της εισαγωγής νέων τεχνικών. Αυτές οι τεχνικές επιδιώκουν την καλλιέργεια φυτών χωρίς τη χρήση χημικών λιπασμάτων, παρασιτοκτόνων και ρυθμιστικών ουσιών, αλλά προτιμούν τη χρήση οικολογικών μεθόδων. Σε γενικές γραμμές, οι υποστηρικτές της βιολογικής οπωροκομίας θεωρούν τα λιπάσματα επικίνδυνες ουσίες και προτείνουν την κατάργησή τους.

Τα βιολογικά προϊόντα, αν και, κοστίζουν περισσότερο στην αγορά είναι υψηλότερης θρεπτικής αξίας λόγω της φυσικής τους καλλιέργειας. Ωστόσο, πολλοί παραγωγοί στην Ελλάδα δεν είναι πρόθυμοι να ασχοληθούν με τη βιολογική καλλιέργεια, γιατί μειώνεται η απόδοσή τους και το κοινό πολλές φορές δεν είναι πρόθυμο να ανταποκριθεί στις αυξημένες τιμές των προϊόντων. Για τους ειδικούς, η βιολογική καλλιέργεια αποτελεί μια ολοκληρωμένη πρόταση παραγωγής οικολογικού προσανατολισμού. Το σύστημα αυτό οργάνωσης και λειτουργίας της γεωργικής πράξης σέβεται τη φύση και είναι πρόθυμο να συνεργαστεί μαζί της.

Επιπλέον, η βιολογική γεωργία χρησιμοποιεί ήπιες τεχνικές καλλιέργειες και προϊόντα φυτοπροστασίας τα οποία δεν αποτελούν κίνδυνο για το περιβάλλον αλλά μια αξιοποίηση των σύγχρονων κατακτήσεων της επιστήμης, της εμπειρίας και της σύγχρονης παράδοσης. Βασίζεται, δηλαδή, σε μία διαφορετική φιλοσοφία σε σχέση με τη συμβατική γεωργία, η οποία

επιδιώκοντας τη μεγιστοποίηση των αποδόσεων της χρησιμοποιεί μεγάλες ποσότητες χημικών λιπασμάτων και παρασιτοκτόνων.

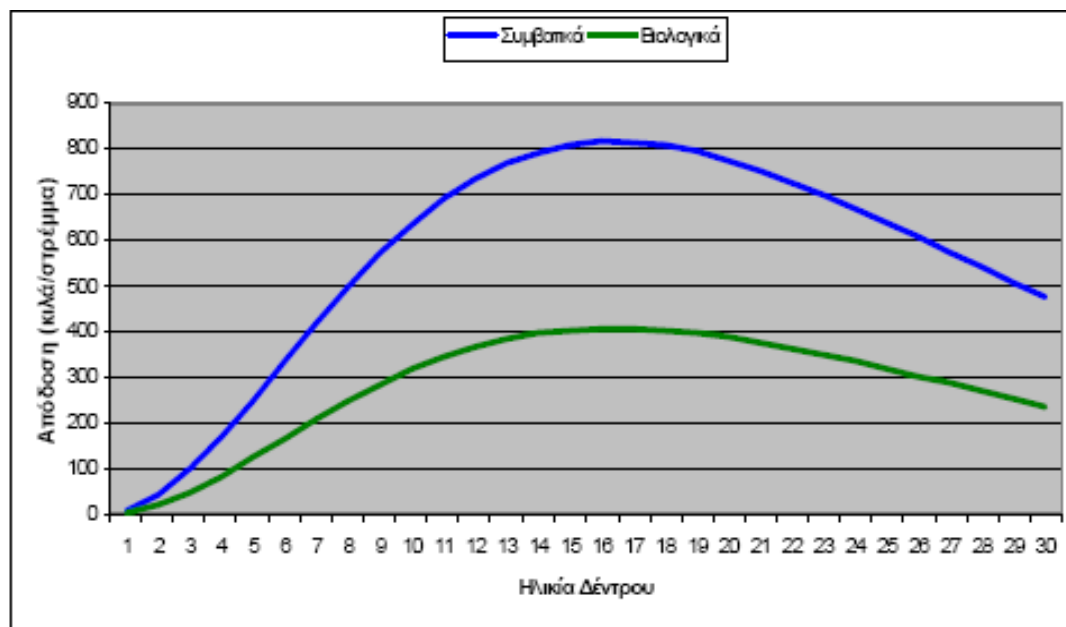
Η χώρα μας παρουσιάζει ισχυρά πλεονεκτήματα όσον αφορά την ύπαρξη βιολογικών καλλιεργειών. Μερικοί παράγοντες που συμβάλουν θετικά στην ανάπτυξή τους είναι οι ήπιες κλιματολογικές συνθήκες, ο νησιωτικός χαρακτήρας, το ιδιόμορφο ανάγλυφο του εδάφους της και η οικογενειακής μορφής γεωργικές εκμεταλλεύσεις σε μικρές εκτάσεις.

Ιστορικά, η προσπάθεια για προώθηση βιολογικής καλλιέργειας άρχισε 15 χρόνια πριν από άτομα με εμπειρία κυρίως από το εξωτερικό . Ακόμα, όμως η βιολογική καλλιέργεια στη χώρα μας βρίσκεται σε νηπιακό επίπεδο, καθώς οι Έλληνες παραγωγοί αγνοούν ακόμα τις οικονομικές δυνατότητες και οι περισσότεροι γεωπρόνοι δείχνουν μια δυσπιστία όσον αφορά τη βιωσιμότητα της. Επιπρόσθετα, δεν υπάρχει ουσιαστική ευαισθητοποίηση από την πλευρά της πολιτείας.

Η επιχείρηση Μελίνο Με την πιστοποίηση της A-GERT, από το 2006 παράγει την μαρμελάδα κεράσι από ΒΙΟ φρούτα εποχής την κάνει διακριτική στο είδος της και έχει μεγάλη διατροφική αξία.

Ο συνεταιρισμός ΑΣΕΠΟΠ Νάουσας είναι ένας από τους δύο μεγαλύτερους συνεταιρισμούς στη Νάουσα που δραστηριοποιείται στη διακίνηση, εμπορία και εξαγωγές οπωροκηπευτικών προϊόντων - νωπών φρούτων όπως ροδάκινα ΠΟΠ, κεράσια.

Γραφημα 1 . Κατανομή της απόδοσης κερασιάς ανά στρέμμα.

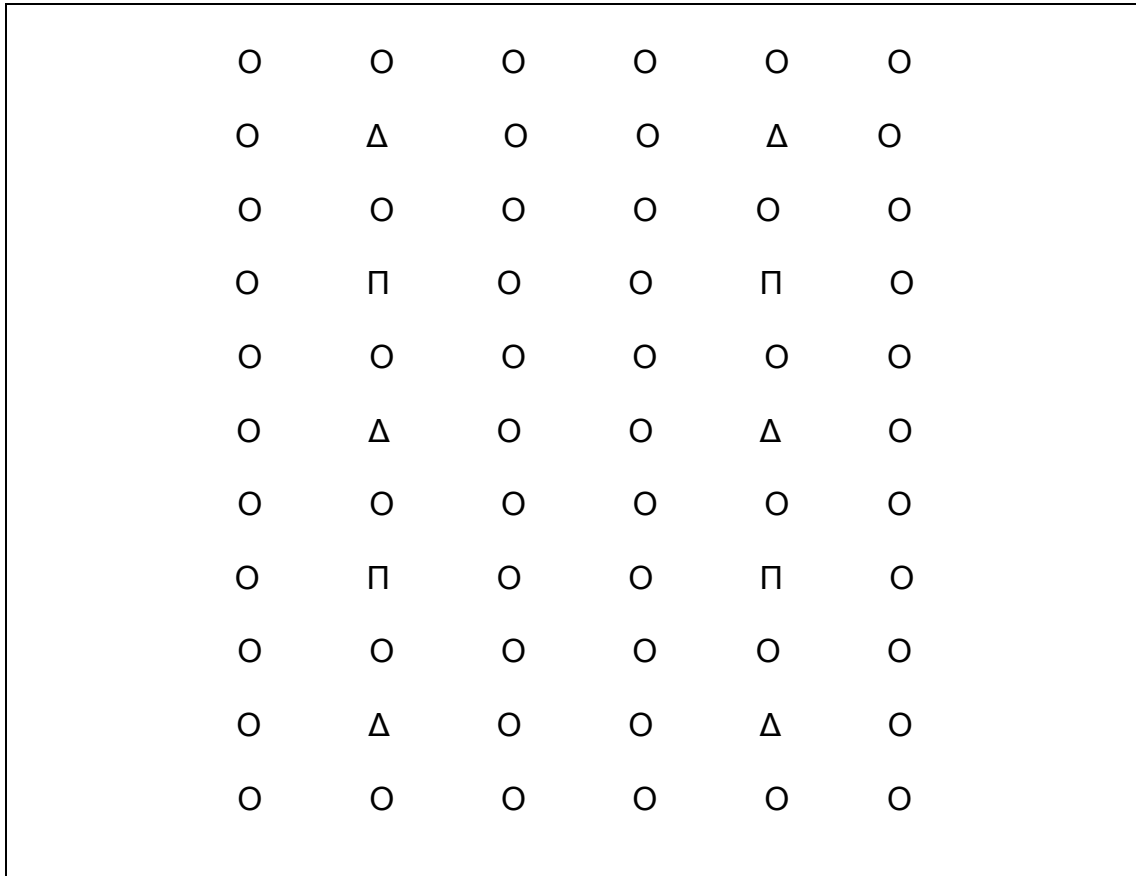

ΠΗΓΗ: www.minagric.gr

1.5. ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΦΥΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΣ ΚΟΜΗΣ

Τα δέντρα φυτεύονται κατά τετράγωνα ή ρόμβους, κατά γραμμές ή με το σύστημα οπωρώνας λιβάδι. Με το πρώτο σύστημα τα δέντρα φυτεύονται στις κορυφές των τετραγώνων η ρόμβων και διαμορφώνονται σε κύπελλο ή κυπελλοπυραμίδα. Είναι το κλασσικό σύστημα φύτευσης της ροδακινιάς και το ποιο εκτατικό σε σύγκριση με τα υπόλοιπα. Έχει χαμηλό κόστος εγκατάστασης και σχετικά υψηλό κόστος παραγωγής. Οι αποστάσεις φύτευσης είναι (5-6)επί (5-6) μέτρα. Το κλάδεμα διαμόρφωσης γίνεται σε νεαρά δέντρα και περιλαμβάνει όλες τις επεμβάσεις που κάνουμε για να διαμορφωθεί ορισμένο σχήμα.

Φύτεμα κύριας ποικιλίας και επικονιαστών

Σχημα 1.1. Φύτεμα κύριας ποικιλίας και επικονιαστών

Ο = Κύρια ποικιλία

Δ = Επικονιαστής της κύριας ποικιλίας

Π = Επικονιαστής του επικονιαστή της κύριας ποικιλίας

Πίνακας 2 Αποστάσεις φύτευσης κερασιάς

Σχήμα	Πεδινά ή αρδευόμενα εδάφη				Βαριά μη αρδευόμενα εδάφη			Πετρώδη,αλκαλικά αρδευόμενα εδάφη		
	Σ.Α.Κ.	Σ.Μ.	ΗΜ.ΥΠ.	ΝΑ.ΥΠ.	Σ.Α.Κ.	ΗΜ.ΥΠ.	ΝΑ.ΥΠ.	Σ.Μ.	ΗΜ.ΥΠ.	ΝΑ.ΥΠ.
Κύπελλο Χαμηλό	6x5	5x4	5x4	4,5x3,5	5x4	4,5x3,5	4x3	4,5x4	4,5x4	4,5x3
Παλμέτα	5x6	4,5x5	4,5x5	4x4	4,5x5	4x4,5	4x4	4,5x5	4,5x5	4x4
Μπατιέρα	5x5,5	4,5x5	4,5x5	4x3,5	4,5x5	4x4,5	4x4	4,5x4,5	4,5x4,5	4x3,5
Ύψιλον	-----	5x4	4,5x2	4x2	5,5x4	4,5x2	4x1,5	4,5x4	4x2	4x1,5
Άξονας κολόνα	6x2	5x2	4,5x1,5	4x1	6x2	5x1,5	4x1	4,5x2	4x1,5	4x1

Σ.Α.Κ. = Σπορόφυτο αγριοκερασιάς

Σ.Μ. = Σπορόφυτο μαχαλεπίου

ΗΜ.ΥΠ. = Ημινάνα υποκείμενα

ΝΑ.ΥΠ. = Νάνα υποκείμενα

ΠΗΓΗ: Φυτώριο, Ευαγγελία Νταρίδου 1^ο χιλ. Κομοτηνής-Μαρώνειας

1.6. ΚΟΣΤΟΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Το κόστος εγκατάστασης της συμβατικής και της βιολογικής φυτείας κερασιάς ανέρχεται σε 2.250 €/στρ. και 2.150 €/στρ. αντίστοιχα. Περιλαμβάνει όλες τις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά τα πρώτα 5 χρόνια της φυτείας, όσο δηλαδή θεωρείται ότι διαρκεί η εγκατάστασή της. Το μεγαλύτερο ποσοστό των δαπανών πραγματοποιείται κατά τον πρώτο χρόνο της εγκατάστασης, όπου ο γεωργός επιβαρύνεται με την αγορά και εγκατάσταση του αρδευτικού συστήματος καθώς και με την αγορά και την φύτευση των δενδρυλλίων. Αξίζει να σημειωθεί ότι η διαφορά στο κόστος εγκατάστασης μεταξύ συμβατικής και βιολογικής φυτείας είναι πολύ μικρή. Προέρχεται

κυρίως από το γεγονός ότι η συμβατική καλλιέργεια είναι πιο εντατική, απαιτεί δηλαδή περισσότερες επεμβάσεις (ψεκασμοί, λιπάνσεις, εντατικά κλαδέματα και ποτίσματα).

Η συμβατική καλλιέργεια κερασιών παρουσιάζει υψηλότερο κόστος παραγωγής κατά 16,52%, γεγονός που υποδεικνύει ότι είναι περισσότερο εντατική από τη βιολογική. Το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής στη διαμόρφωση των παραγωγικών δαπανών καταλαμβάνει η αμοιβή της εργασίας (49,74% στη συμβατική και 36,39% στη βιολογική καλλιέργεια). Οι συνολικές δαπάνες εργασίας στους συμβατικούς παραγωγούς είναι αυξημένες κατά 41,66% σε σχέση με τους βιολογικούς. Αυτό οφείλεται κατά κύριο λόγο στις περισσότερες ώρες εργασίας που απαιτούνται για τη συγκομιδή των συμβατικών έναντι των βιολογικών κερασιών, αφού οι αποδόσεις των συμβατικών είναι κατά πολύ υψηλότερες. Επιπλέον, η συμβατική καλλιέργεια είναι περισσότερο εντατική σε εργασία από τη βιολογική, λόγω του ότι πραγματοποιούνται περισσότερες επεμβάσεις σε αυτή (ψεκασμοί, λιπάνσεις, εντατικά κλαδέματα και ποτίσματα κ.λ.π.).

Όσον αφορά το κόστος του κεφαλαίου, το μεγαλύτερο ποσοστό καταλαμβάνουν τα λιπάσματα και τα φυτοφάρμακα, που αποτελούν πάνω από το 50% των δαπανών κεφαλαίου. Αν και η βιολογική καλλιέργεια απαιτεί πολύ λιγότερες επεμβάσεις από τη συμβατική, το κόστος των λιπασμάτων και των φαρμάκων είναι συγκρίσιμο με τη συμβατική καλλιέργεια γιατί η τιμή των βιολογικών σκευασμάτων είναι υψηλότερη.

1.7. ΚΟΝΣΕΡΒΟΠΟΙΗΣΗ ΚΕΡΑΣΙΩΝ

Με τον όρο κονσερβοποίηση, θεωρείται η θερμική επεξεργασία (παστερίωση ή αποστείρωση) συντήρηση των τροφίμων, μέσα σε ερμητικά κλεισμένα δοχεία. Με την θερμική επεξεργασία, επιτυγχάνετε η αδρανοποίηση των ενζύμων και η καταστροφή των μικροοργανισμών, οι οποίοι θα μπορούσαν να προκαλέσουν αλλοιώσεις στην τροφή και τροφικές δηλητηριάσεις, ή ασθένειες στον καταναλωτή αυτής. Με το ερμητικό κλείσιμο των δοχείων, αποτρέπετε η επιμόλυνση της τροφής γιατί αυτό παρεμποδίζει την είσοδο εντός του δοχείου μικροοργανισμών από το περιβάλλον. Επίσης, παρεμποδίζει την είσοδο εντός του δοχείου ατμοσφαιρικού οξυγόνου, το οποίο προκαλεί μεταβολές στα ευπαθή σε αυτό συστατικά των τροφίμων, καθώς και εσωτερική διάβρωση των μεταλλικών κουτιών . Έτσι, τα κονσερβοποιημένα τρόφιμα μετά την θερμική επεξεργασία μπορούν να διατηρηθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα σε θερμοκρασία του περιβάλλοντος, χωρίς να απαιτούν ειδικές συνθήκες κατά την αποθήκευση και μεταχείριση τους.

1.7.1. ΣΥΓΚΟΜΙΔΗ

Προκειμένου να έχουμε καλής ποιότητας πρώτη ύλη, πρέπει να δώσουμε μεγάλη σημασία στη συλλογή της. Έτσι η συγκομιδή των συμπύρηνων καρπών, που προορίζονται για κονσερβοποίηση, πρέπει να γίνεται στο κατάλληλο στάδιο ωριμότητας

Όταν είναι ανομοιόμορφης ωριμότητας, πρέπει να γίνει η κατάλληλη διαλογή, ώστε άλλα να οδηγηθούν κατ' ευθείαν για κονσερβοποίηση και άλλα στο ψυγείο, όπου θα παραμείνουν διάφορα χρονικά διαστήματα, ανάλογα με την ωριμότητα τους. Η θερμοκρασία συντήρησης κυμαίνεται γύρω στους 0⁰C έως 1,5⁰C και η διάρκεια συντήρησης εξαρτάται από το στάδιο ωριμότητας που είχαν τη στιγμή της αποθήκευσης. Μετά την εξαγωγή τους από το ψυγείο, οι καρποί καλό είναι να μεθωριμάσουν σε θερμοκρασία 21 -22⁰C για 1 με 2 ημέρες, για να αποκτήσουν τα ποιοτικά τους χαρακτηριστικά.

1.7.2. ΔΙΧΟΤΟΜΗΣΗ ΚΑΙ ΕΚΠΥΡΗΝΩΣΗ

Η εκπυρήνωση εφαρμόζεται είτε με τρόπο εντελώς αυτόματο, είτε με ημιαυτόματο, δηλαδή η τροφοδοσία γίνεται με το χέρι. Συγχρόνως με την εκπυρήνωση, γίνεται και η διχοτόμησή τους και ακολουθεί και απομάκρυνση των καρπών, που δεν διχοτομήθηκαν καλά. Τα εκπυρηνωμένα τεμάχια προωθούνται με μεταφορική ταινία στο επόμενο στάδιο.

1.7.3. ΠΛΥΣΙΜΟ

Ακολουθεί πλύσιμο με κρύο νερό, (ραντισμός με νερό υψηλής πίεσης ή σε δεξαμενές)

1.7.4. ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΔΙΑΛΟΓΗ

Ακολουθεί, ο έλεγχος της ποιότητας των διχοτομημένων καρπών και κατόπιν ακολουθεί η ταξινόμησή τους, κατά μέγεθος και η απομάκρυνση των τεμαχίων με ατέλειες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΕΡΑΣΙΩΝ

Η καλλιέργεια της κερασιάς αποτελεί εδώ και χρόνια έναν από τους βασικούς πυλώνες της ελληνικής δενδροκομίας. Τα τελευταία χρόνια όμως άλλαξε η φυσιογνωμία της. Ενώ γινόταν σε όλο τον κόσμο παραδοσιακά σε ορεινές και ημι-ορεινές περιοχές, τις τελευταίες δεκαετίες επιτεύχθηκε η καλλιέργεια της και στα πεδινά. Αυτό συνέβη κυρίως χάρη στη χρήση νέων χαμηλότερων υποκειμένων, στα νέα συστήματα διαμόρφωσης και την εντατικοποίηση της φυτοπροστασίας. Είναι γεγονός ότι η καλλιέργεια της, είναι πλέον πολύ γενναιόδωρη προς τον Έλληνα δενδροκαλλιεργητή αφού του δίνει τη δυνατότητα να την πραγματοποιήσει σε μεγάλο εύρος εδαφοκλιματικών συνθηκών. Αυτός ήταν ο λόγος για τον οποίο φυτεύτηκαν και τόσο πολλά κτήματα με κερασιές στη χώρα μας, ενώ οι προβλέψεις επιμένουν ότι δε φαίνεται να κινδυνεύει η διάθεση της παραγωγής από υπερπροσφορά και κορεσμό.

2.1. ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ

2.1.1. ΖΩΗΡΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ

Franco (σπορόφυτο αγριοκερασιάς)

Δίνει δένδρα ζωηρά (*Prunus avium*), με καλή συμπεριφορά σε όλα σχεδόν εδάφη και ανθεκτικότητα σε αντίξοες συνθήκες. Αργεί να μπει σε παραγωγή και έχει πολυέξοδη συγκομιδή. Δεν αποτελεί επιλογή για ένα σύγχρονο οπωρώνα. Κατά κανόνα έχει απόλυτη συμφωνία υποκειμένου – εμβολίου.

Μαχαλέπι (σπορόφυτο μαχαλεπιου)

Είναι το κλασσικό υποκείμενο , δίνει ζηηρά μεγάλα δένδρα. Αντέχει σε βαριά και ασβεστώδη εδάφη . Παρουσιάζει ανεπαρκής αντοχή στην ξηρασία και μπαίνει πιο πρόωρα στην παραγωγή από το σπορόφυτο αγριοκερασιάς. Δεν αποτελεί επιλογή για ένα σύγχρονο οπωρώνα πλέον.

Maxma 60

Επιλογή της σειράς Maxma (Prunus mahaleb x Prunus avium). Δίνει δένδρα ζηηρότητας 90-95% σε σχέση με το σπορόφυτο. Αναπτύσσει εντελώς πασαλώδη ρίζα που το κάνει κατάλληλο για ξηηικά, μη-ποτιστικά χωράφια (ορεινές περιοχές χωρίς δυνατότητα άρδευσης). Είναι ακατάλληλο για βαριά εδάφη. Καλή συγγένεια με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες.

Colt

Είναι η επιλογή διασταύρωσης Prunus avium x Prunus pseudocerasus. Είναι κατάλληλο για δροσερα ακόμα και βαριά εδάφη . Έχει αρκετά καλή αντοχή σε ασβεστώδη εδάφη και επαναφύτευση ενώ ανεπαρκής αντοχή στην ξηρασία . Παρουσιάζει κάποια μειονεκτήματα στη συγγένεια με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες και δεν αποτελεί επιλογή για ένα σύγχρονο οπωρώνα όπως όλα τα ζηηρά υποκείμενα.

2.1.2. ΗΜΙΝΑΝΑ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ

Cab 6P

Επιλογή του Πανεπιστημίου της Μπολόνιας του είδους P.cerasus. Είναι η κυριότερη επιλογή για επαναφύτευσεις. Δίνει δένδρα ζηηρότητας 60-65% σε σχέση με το σπορόφυτο. Είναι επιπολαιόριζο και για αυτό είναι

κατάλληλο για βαριά εδάφη. Βγάζει παραφυάδες όταν καλλιεργείται. Μπαίνει νωρίς σε παραγωγή (τα πρώτα δείγματα από τον τρίτο χρόνο) και πρωιμίζει λίγο την παραγωγή (κατά 3 περίπου μέρες). Αντέχει σε εδάφη με ενεργό ασβέστιο μέχρι 9%. Καλή συγγένεια με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες. Έχει δοκιμαστεί στη χώρα μας με πολύ καλά αποτελέσματα.

Maxma Delbar 14

Επιλογή της σειράς Maxma (Prunus mahaleb x Prunus avium) . Δίνει δένδρα ζωηρότητας 60-70 % σε σχέση με το σπορόφυτο. Αναπτύσσει πασαλώδη ρίζα και δε συνίσταται σε βαριά εδάφη. Έχει δοκιμαστεί στη χώρα μας με πολύ καλά αποτελέσματα. Καλή συγγένεια με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες.

Maxma Delbar 97

Γίνεται λίγο πιο υψηλό από το Maxma Delbar 14 και πρέπει να ελεγχθεί η συγγένεια με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες. Δίνει καλά αποτελέσματα στα ελαφριά εδάφη. Δεν έχει δοκιμαστεί στη χώρα μας.

SL 64

Επιλογή από το μαχαλέπι . Είναι κατάλληλο για φτωχά και ελαφριά εδάφη . Παρουσιάζει καλή αντοχή σε ασβεστώδη εδάφη και στην ξηρασία. Δεν υπάρχει πρόβλημα στην επαναφύτευση και μπαίνει πρόωρα στην παραγωγή. Επειδή έχει μεγαλύτερη γενετική ομοιομορφία δημιουργεί πολύ καλή συγγένεια με τις καλλιεργούμενες ποικιλίες.

Gisela 6

Γερμανικό υποκείμενο του Πανεπιστημίου Justus Leibig University του Giessen από διασταύρωση *P.canescens* x *P.cerasus* . Δίνει δένδρα ζωηρότητας 50-55% σε σχέση με το σπορόφυτο, κάτι που οφείλεται στο ασθενικό ριζικό του σύστημα. Συνιστάται η φύτευση του με υποστύλωση ειδάλλως η φυτεία είναι ευάλωτη σε ανέμους . Η άρδευση θα πρέπει να είναι εξασφαλισμένη και τακτική. Σε ξηρά λοιπόν αμμουδερά εδάφη να μην φυτεύονται. Μπαίνει σε παραγωγή από τον 2^ο - 3^ο χρόνο . Έχουν διάρκεια ζωής περίπου 15 χρόνια. Κατάλληλο για συστήματα πυκνής φύτευσης.

2.1.3. NANA ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΑ

Gisela 5

Γερμανικό υποκείμενο του Πανεπιστημίου Justus Leibig University του Giessen από διασταύρωση *P.canescens* x *P.cerasus*. Δίνει δένδρα χαμηλότερα σε σχέση με το Gisela 6. Θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση του σε επαναφύτευσεις και με αυτογόνιμες ποικιλίες. Κατά τα άλλα ισχύουν τα ίδια με το Gisela 6. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα υποκείμενα της σειράς Gisela είναι κάπως παρεξηγημένα στη χώρα μας . Στις πρώτες απόπειρες χρησιμοποίησής τους έγιναν λάθη με αποτέλεσμα να καταχωρηθούν στη συνείδηση του έλληνα κερασο-παραγωγού ως προβληματικά. Η αλήθεια είναι ότι, όταν συντρέχουν κάποιες προϋποθέσεις , μπορούν να δώσουν υποδειγματικά κτήματα.

PHLA και PHLC

Υποκείμενα τσέχικης προέλευσης που δίνουν δένδρα 45-55% σε σχέση με το σπορόφυτο . Δεν έχουν δοκιμαστεί στη χώρα μας (τα οποία κτήματα είναι νεαρά για να μπορούμε να βγάλουμε ασφαλή συμπεράσματα).

Το ενδιαφέρον με αυτά τα δύο υποκείμενα είναι ότι οφείλουν το νανισμό τους σε γενετικό αίτιο και όχι σε ασθενικό ριζικό σύστημα όπως Gisela 5 και 6.

Inmil GM 9 και Tabel

Είναι επιλογή από Prunus indisa x Prunus senulata .Απαιτεί γονιμα δροσερά εδάφη και συνεχή υγρασία. Αντέχει σε ασβεστώδη εδάφη. Δεν ενδείκνυεται για επαναφυτεύσεις . Είναι το υποκείμενο αποκλειστικά υπέρπυκνη φύτευσης και υπάρχει ικανότητα ελέγχου της παραγωγικότητας.

2.2. ΟΙ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΤΩΝ ΚΕΡΑΣΙΩΝ

2.2.1. ΠΡΩΙΜΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

Rita (Ρίτα)

Σύμφωνα με εμπειρικές πληροφορίες των αγροτών είναι το πρώτο κεράσι που ωριμάζει γύρω στις 3 Μαΐου σε 2-3 δόσεις. Οι καρποί έχουν μέτριο κράτημα στο δένδρο με καρποφόρα όργανα λαβούρδες . Είναι πλαγιόκλαδο δένδρο. Μέγεθος καρπού είναι 7 γραμμ. Καρδιόσχημο με μέτριο μίσχος σε χρώμα σκούρο κόκκινο. Εποικονιαστής του είναι Μπουρλά. Επειδή είναι πολύ ευαίσθητο στο σκάσιμο και μονίλια με μέτρια γεύση δεν προτιμάτε από τους καταναλωτές και εμπόρους γι'αυτό δεν καλλιεργείται πλέον.

Early Bigi (Έρλυ Μπίτζι)

Είναι πρώιμη ποικιλία που ωριμάζει στις 7 Μαΐου με μέτριο κράτημα καρπών στο δένδρο. Είναι πλαγιόκλαδο με καρποφόρα όργανα λαβούρδες. Οι καρποί έχουν σχήμα σφαιρικό 9 γραμμ. με μέτριο μίσχος σε κόκκινο χρώμα. Έχει μέτρια γεύση και είναι πολύ ευαίσθητο στο σκάσιμο και μονίλια. Εποικονιαστές Μπουρλά , Λατίν.

Sweet Early (Σουίτ Έρλι)

Είναι η αυτογόνιμη ποικιλία που σε πολλές αγορές είναι το πρώτο κεράσι που εμφανίζεται . Ωριμάζει στις 9-10 Μαΐου με καλό κράτημα καρπών

στο δένδρο. Το δένδρο είναι μέτριο πλαγιόκλαδο με καρποφόρα όργανα λαβούρδες. Οι καρποί έχουν σφαιρικό σχήμα σε λαμπερό κόκκινο χρώμα 10 γραμμ. με καλή γεύση. Είναι ανθεκτική ποικιλία στο σκάσιμο και μονίλια.

Early Lory (Έρλυ Λόρυ)

Είναι μια Γαλλική ποικιλία πρώιμης κατηγορίας που ωριμάζει μαζί με την Sweet Early . Οι καρποί έχουν σχήμα σφαιρικό σε χρώμα κόκκινο σκούρο 9 γραμμ. . Οι εποικονιαστές του είναι Lori Bloom , Giorgia. Το δένδρο είναι πλαγιόκλαδο με καρποφόρα όργανα λαβούρδες. Είναι πολύ ευαίσθητη ποικιλία στο σκάσιμο και στη μονίλια.

Burlat (Μπουλά)

Ο βασιλιάς στο κεράσι τις τελευταίες δεκαετίες. Παλιά γαλλική ποικιλία πρώιμης ωρίμανσης , με μέγεθος καρπού και οργανοληπτικά χαρακτηριστικά που ακόμα αντέχουν στο χρόνο. Η εποχή ωρίμανσης της χρησιμοποιείται ως αναφορά για τις άλλες ποικιλίες **10-12 Μαΐου**. Καρπός με μέτρια αντοχή στο μαλάκωμα και σχετικά ευαίσθητος στο σκάσιμο. Αν επικρατήσουν υψηλές θερμοκρασίες κατά τη διαφοροποίηση οφθαλμών τότε στο φορτίο της επόμενης χρονιάς έχουμε καρπό δίδυμο. Στις νέες φυτεύσεις χρησιμοποιείται μόνο ως επικονιαστής και όχι για τα χαρακτηριστικά που έχει ως ποικιλία.

Early Star (Έρλυ Σταρ)

Ωριμάζει 4 μέρες από το Μπουρλά οι καρποί έχουν καλό κράτημα στο δέντρο. Η κατεύθυνση κλαδιών είναι ορθόκλαδη καρποί με καρδιόσχημο σε βαθύ σκούρο κόκκινο με μέτρια γεύση. Η ποικιλία είναι αυτογόνιμη , ευαίσθητη στο σκάσιμο με μέτρια ανθεκτικότητα στη μονίλια.

Lori Bloom (Λορί Μπλούμ)

Είναι η Γαλλική ποικιλία που ωριμάζει κατά τις 16 Μαΐου. Ο καρπός που δίνει ζυγίζει περίπου 10 γραμμ. με πολύ καλή γεύση. Το δένδρο είναι πλαγιόκλαδο και οι καρποί που δίνει είναι καρδιόσχημο σε χρώμα σκούρο κόκκινο. Είναι πολύ ανθεκτική ποικιλία στο σκάσιμο και στη μονίλια.

2.2.2. ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

Τσολακέικο

Είναι η Ελληνική ποικιλία από τα ορεινά του νομού Πέλλας η οποία φαίνεται να έχει προκύψει από τη Λάριαν. Ωριμάζει γύρω στις 19-20 Μαΐου. Λαίμαργη ποικιλία που μπαίνει νωρίς σε παραγωγή. Χρειάζεται αυστηρό κλάδεμα και δίνει καρπός εξαιρετικής ποιότητας σε γεύση, μέγεθος και ανθεκτικότητα στις μεταφορές και παραγωγικότητα. Είναι το κέρασι από τις αγαπημένες επιλογές παραγωγών , εμπόρων και καταναλωτών.

Giant Red (Τζάιαντ Ρέντ)

Πολύ ενδιαφέρουσα ποικιλία , σχετικά νέα στη χώρα μας, αμερικάνικης προέλευσης, με καλή και σταθερή παραγωγικότητα. Ωριμάζει στις 20 Μαΐου. Ο καρπός είναι εξαιρετικά μεγάλος μέχρι 13 γραμμ. συμφωνα με τις Ιταλικές εμπειρίες. Οι παραγωγοί και έμποροι που την έχουν δει έχουν μείνει εντυπωσιασμένοι από το μέγεθος. Έχει σχήμα σφαιρικό , κόκκινο λαμπερό χρώμα , με χαρακτηριστικές ‘πιπισιλιές’ λίγο πριν ολοκληρώσει το χρωματισμό του , μέτρια-καλή ανθεκτικότητα στη μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη, προτείνεται Μπουρλά και Τσολακέικο ως επικονιαστές. Υπάρχουν αναφορές από την ευρωπαϊκή εμπειρία, που τη θέλουν ευαίσθητη στο σκάσιμο κάτι που μάλλον θα πρέπει να το περιμένουμε λόγω του εξαιρετικά μεγάλου μεγέθους της που όμως διαφεύσθηκαν στο 2009 που ήταν δύσκολη κλιματολογικά χρονία στη χώρα μας. Προτείνεται η ποικιλία σε οπωρώνες υπό κάλυψη. Επίσης σχετικά με αυτή την ποικιλία πρέπει να προσέχουν οι παραγωγοί στην επιλογή του κατάλληλου κλώνου. Ο κύριος όγκος των φυτών που φυτεύτηκαν στη χώρα

μας τα τελευταία χρόνια ήταν φυτά εισαγωγής του κλώνου που είναι γνωστός ως φορέας του ιού PDV (Prunus Dwarf Virus , Ιός Νανισμού της Δαμασκηνιάς). Πατενταρισμένη ποικιλία , της οποίας διάθεση υπόκειται σε έλεγχο από τον διακινητή.

Giorgia (Τζόρτζια)

Καλή αν και παρεξηγημένη ποικιλία, ιταλικής προέλευσης , με υψηλή και σταθερή παραγωγικότητα. Ωριμάζει κατά τις 23 Μαΐου στη χώρα μας , Ο καρπός που δίνει είναι καρδιόσχημος , με βαθύ κόκκινο χρώμα σε 10 γραμμ. , έχει καλή γεύση και συνοχή σάρκας και μικρό-μέσο ποδίσκο. Επίσης είναι ανθεκτική ποικιλία στο σκάσιμο και μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη και απαιτεί ως επικονιαστές την Φεροβια, Μπουρλά , Βάν , Αντρίανα .Θέλει προσοχή , να μην την φορτώνουμε υπερβολικά, είναι πλαγιόκλαδο και απαιτείται αυστηρό κλάδεμα με δημιουργία χαμηλών οδηγών. Σε περιοχές με έντονους καύσωνες το δέντρο ρίχνει τα φύλλα του.

Vera (Βέρα)

Ωριμάζει μαζί με την Τζόρτζια επίσης μοιάζει πολύ και το σχήμα δέντρου. Είναι πλαγιόκλαδο δέντρο που απαιτεί αύστηρο κλάδεμα με βαθύ σκούρο χρώμα καρδιόσχημο καρπούς σε 8 γραμμ. . Οι καρποί έχουν πολύ καλή γεύση και είναι πολύ ανθεκτικές στο σκάσιμο με καλό κράτημα στο δέντρο. Επίσης η ποικιλία αυτή είναι ανθεκτική στη μονίλια γι 'αυτό είναι μια από τις καλές επιλογές των παραγωγών και εμπόρων. Δεν είναι αυτογόνιμη, οι επικονιαστές είναι Μπουλά και Άλεξ.

Chelan (Σελάν)

Η ποικιλία αυτή ωριμάζει κατά τις 25 Μαΐου με μέτρια γεύση. Οι καρποί είναι βαθύ σκούρο χρώμα καρδιόσχημα σε 8 γραμμ. με καλό κράτημα στο δέντρο. Τα καρποφόρα όργανα είναι λαβούρδες με μέτριο μίσχος. Το δέντρο είναι ορθόκλαδο . Η ποικιλία είναι ανθεκτική στο σκάσιμο και στη μονίλια. Οι επικονιαστές της είναι Βαν και Σουίτ Χάρτ.

Big Lory (Μπικ Λόρυ)

Είναι μια γαλλική ποικιλία με πολύ καλή γεύση. Ο καρπός που δίνει είναι σκούρο λαμπερό κόκκινο σε 13 γράμμ. . Ωριμάζει κατά τις 27 Μάιου. Η ποικιλία αυτή είναι μέτρια ανθεκτική στο σκάσιμο και στη μονίλια. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο και επικονιαστής είναι Λόρυ Μπλούμ.

Celeste (Σελέστε)

Η ποικιλία αυτή κατάγεται από Καναδά και είναι αυτογόνιμη. Ωριμάζει μαζί με την Μπικ Λόρυ. Ο καρπός που δίνει είναι σκούρο κόκκινο χρώμα σε 10 γραμμ.. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο.

Adriana (Αντριάνα)

Είναι η πολύ ανθεκτική ποικιλία της Ιταλικής καταγωγής. Ωριμάζει κατά τις 28 Μάιου και έχει πολύ καλή γεύση. Ο καρπός είναι σκούρο κόκκινο χρώμα καρδιάσχημα σε 9.5 γράμμ. με πολύ καλό κράτημα στο δέντρο. Το δέντρο είναι μέτρια πλαγιόκλαδο και κλαδεύεται εύκολα. Είναι από τις καλύτερες επιλογές των παραγωγών , εμπόρων και καταναλωτών. Οι επικονιαστές είναι Μπουρλά , Τζόρτζια , Μορέου , Φερόβια , Βαν , Σουίτ Χάρτ.

Grace Star (Γκρέϊσου Στάρ)

Ωριμάζει μαζί με την Αντριάνα και είναι αυτογόνιμη. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο και το χρώμα του καρπού είναι κόκκινο πορφυρό , καρδιάσχημο σε 10.5 γραμμ. με πολύ καλή γεύση. Είναι μέτρια ανθεκτική στο σκασισμό και μονίλια.

Tieton (Τέτον)

Ωριμάζει στην ίδια ημερομηνία με την Αντριάνα και Γρέϊσου Στάρ. Έχει καρδιάσχημο πεπλατυσμένο καρπό 11 γραμμ. σε λαμπερό κόκκινο χρώμα. Το δέντρο είναι ορθόκλαδο και η ποικιλία είναι ευαίσθητη στη μονίλια και στο σκάσιμο. Οι επικονιαστές πρέπει να είναι Βαν, Λαπίν και Σουίτ Χαρτ.

2.2.3. ΎΨΙΜΕΣ ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ

Cristalina (Κρυσταλίνα)

Είναι η Καναδέζικη ποικιλία με πολύ καλή παραγωγικότητα. Ωριμάζει 31 Μαΐου – 2 Ιουνίου. Είναι ορθόκλαδο δέντρο και ο καρπός που δίνει είναι καρδιόσχημος με βαθύ κόκκινο χρώμα σε 9-10 γραμμ. με πολύ καλή γεύση . Η ποικιλία έχει μέτρια αντοχή στο σκάσιμο και καλή ανθεκτικότητα στη μονίλια. Δεν είναι πλήρως αυτογόνιμη και απαιτεί ως επικονιαστές την Μπουρά και Τσολακείκο. Έχει το χαρακτηριστικό ότι έχει πολύ καλό κράτημα στο δέντρο δηλαδή ενώ έχει ωριμάσει μπορεί να αντέξει επάνω στο δέντρο πολλές μέρες, σχετικά με άλλες ποικιλίες , περιμένοντας τον παραγωγό. Είναι πατενταρισμένη ποικιλία , της οποίας η διάθεση υπόκειται σε έλεγχο από τον διακινητή IPS Sarl.

Durone Nero 1 (Ντουρονέ Νέρο 1)

Είναι η Ιταλική ποικιλία με καλή παραγωγικότητα που ωριμάζει στις 1-10 Ιουνίου. Είναι μέτρια πλαγιόκλαδο δέντρο με καρδιόσχημο καρπό βαθύ κόκκινου χρώματος 11 γραμμ. . Δεν είναι αυτογόνιμη οι επικονιαστές είναι Μπουρά , Ντουρονέ Νέρο 11.

Canada Giant (Κάναδα Τζάιντ)

Ωριμάζει κατά τις 2 Ιουνίου. Είναι Καναδέζικη ποικιλία με μέτρια παραγωγικότητα. Είναι ορθόκλαδο δέντρο και ο καρπός είναι καρδιόσχημος με σκούρο λαμπερό κόκκινο χρώμα σε 11 γραμμ και έχει πολύ καλή γεύση. . Η ποικιλία έχει μέτρια αντοχή στο σκάσιμο και στη μονίλια. Οι επικονιαστές της είναι Βαν , Λαπίν , Φερροβια.

Black Star (Μπλάκ Στάρ)

Είναι αυτογόνιμη και ωριμάζει στις 2 Ιουνίου. Είναι πλαγιόκλαδο δέντρο ο καρπός είναι καρδιόσχημος με βαθύ κόκκινο σε 8 γραμμ. και έχει πολύ καλή γεύση. Η ποικιλία είναι πολύ ανθεκτική και έχει ψηλή παραγωγικότητα.

Aida (Αιντα)

Είναι η ανθεκτική ποικιλία με πλαγιόκλαδο δέντρο ψηλής παραγωγής. Ωριμάζει στις 2 Ιουνίου και ο καρπός είναι καρδιόσχημος βαθύ κόκκινο χρώμα σε 8,5 γραμμ. με πολύ καλή γεύση. Δεν είναι αυτογόνιμη και ο επικονιαστής είναι Βαν.

Van (Βαν)

Είναι η Καναδέζικη ευαίσθητη ποικιλία που ωριμάζει στις 3 Ιουνίου. Το σχήμα καρπού είναι καρδιόσχημο πεπλατυσμένο με πολύ σκούρο κόκκινο χρώμα σε 8 γραμμ. . Οι επικονιαστές είναι Λατίν και Μπουλά.

Τραγανά Εδέσσης ή Βοδενών

Είναι η παλιά υπερφυτεμένη Ελληνική ποικιλία η οποία , όπως και η Μπακιρτζεϊκή , είναι καλά προσαρμοσμένη στις συνθήκες εδάφους και κλίματος της χώρας μας και δε θα πρέπει να παραγνωρίζεται άκριτα η αξία της στο κυνήγι μιας ξένης ποικιλίας. Ωριμάζει στις 2 – 4 Ιουνίου. Το σοβαρό μειονέκτημα είναι η έλλειψη καθαρού πολλαπλασιαστικού υλικού. Πρόβλημα είναι ότι δεν καρπίζει ικανοποιητικά σε ποσότητα και μέγεθος. Γι αυτό και αξίζει να δοκιμαστεί σε υποκείμενα νάνα και με κατάλληλους επικονιαστές. Είναι η ποικιλία που εκκριζώνεται συνεχώς από κτήματα χωρίς να επαναφυτεύεται και δεν αποκλείεται να σημειωθεί στο μέλλον μια υψηλή ζήτηση για να διοχετευθεί εκεί όπου είναι ιδιαίτερως επιθυμητή (ζαχαροπλαστική κλπ). Πιθανόν να μην καρπίσει καλά σε περιοχές όπου δε θα συμπληρώσει κάποιες ώρες χαμηλών θερμοκρασιών το χειμώνα , γι αυτό με προσοχή η φύτευση σε πιο ήπια κλίματα (νότια Ελλάδα).

Μπακιρτζέικα

Όπως η Τραγανά Εδέσσης , Μπακιρτζέικα είναι παλιά υπερφυτεμένη ποικιλία και είναι καλά προσαρμοσμένη στις συνθήκες εδάφους και κλίματος της χώρας. Ωριμάζει μαζί με τη τραγανά και δεν καρπίζει ικανοποιητικά σε ποσότητα και μέγεθος και αξίζει να δοκιμαστεί σε νάνα υποκείμενα. Με τα νέα συστήματα φύτευσης και εντατικότερης φροντίδας του οπωρώνα , μπορεί να δώσει ζηλευτό καρπό ποιότητας αλλά δεν έχει βρεθεί ακόμη ο επικονιαστής για την ποικιλία αυτή. Είναι η ποικιλία που εκκριζώνεται συνεχώς από κτήματα χωρίς να επαναφυτεύεται. Το σοβαρό μειονέκτημα είναι η έλλειψη καθαρού πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού.

Sun Burst (Σαν Μπάστ)

Είναι η Καναδέζικη αυτογόνιμη ποικιλία με μέτρια παραγωγικότητα. Ωριμάζει στις 3 Ιουνίου και δίνει σφαιροειδές καρπό πορτοκαλί – κόκκινο χρώμα με στρίγματα σε 11 γραμμ. και έχει καλή γεύση. Είναι μέτρια ανθεκτική ποικιλία στο σκάσιμο και στη μονίλια.

Gemersdorfi (Γκέμεστορφι)

Είναι η ποικιλία Ουγγαρικής καταγωγής με σταθερή παραγωγή που ωριμάζει στις 4 – 6 Ιουνίου. Ο καρπός είναι πολύ καλής ποιότητας με λαμπερό σκούρο κόκκινο χρώμα σε 10 γραμμ. . Έχει το πλεονέκτημα ότι όταν ωριμάσει μπορεί και να μη μαζευτεί αμέσως ο καρπός , αλλά να περιμένει ο παραγωγός την κατάλληλη γι' αυτόν στιγμή κατά κάποιες μέρες , όπως στη Κρισταλίνα. Η ποικιλία είναι ανθεκτική στη μονίλια και στο σκάσιμο και μπορεί να επικονιαστεί με τις ποικιλίες που ωριμάζουν μαζί με αυτήν.

Kordia or Attika (Κόρντια ή Άττικα)

Είναι η Τσέχικη ποικιλία που ωριμάζει στις 7 – 10 Ιουνίου . Ο καρπός που δίνει έχει πολύ καλή γεύση είναι καρδιόσχημο σκούρου κόκκινου χρώματος καλού μεγέθους περίπου 9 γραμμ. με καλή αντοχή στο σκάσιμο και

ευαίσθητη στη μονίλια . Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο και ως συμπεριφορά θέλει αυστηρό κλάδεμα για καρπίσει σωστά. Οι επικονιαστές της είναι Φερροβια και Ρεγκίνα.

Ferrovina (Φερρόβια)

Ιταλική ποικιλία , με καλή και σταθερή παραγωγικότητα. Ωριμάζει στις 8–10 Ιουνίου. Ο καρπός είναι καρδιόσχημος με κόκκινο λαμπερό χρώμα σε 9,5 γραμμ. . Έχει μέτρια καλή αντοχή στο σκάσιμο και στη μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη , επικονιάζεται με Κόρντια και Ρεγκίνα. Έχει το χαρακτηριστικό ότι μπορεί να αντέξει κάποιες μέρες επάνω στο δέντρο.

Lapin (Λαπέν)

Είναι η Ιταλική ποικιλία με πολύ καλή παραγωγικότητα. Ωριμάζει στις 10 – 12 Ιουνίου . Ο καρπός είναι έντονο κόκκινο χρώμα με πεπλατυσμένο σχήμα σε 8,5 γραμμ. Η ποικιλία είναι ανθεκτική στο σκάσιμο και στη μονίλια, Είναι αυτογόνιμη , αλλά η παρουσία άλλων ποικιλιών που συνανθίζουν όχι μόνο βοηθά τη γονιμοποίηση αλλά και συντελεί στην παραγωγή καρπών με μεγαλύτερο ειδικό βάρος (δηλαδή καρπός ίδιου μεγέθους είναι πιο βαρύς) . Το δέντρο είναι ορθόκλαδο και χρειάζεται αυστηρό κλάδεμα για να καρπίσει σωστά. Μετά την ωρίμανση μπορεί να περιμένει κάποιες μέρες τον παραγωγό.

Durone Nero 11 (Ντουρονε Νέρο 11)

Είναι ποικιλία Ιταλικής καταγωγής που ωριμάζει σε 2-3 δόσεις από 10 – 20 Ιουνίου με καλή παραγωγικότητα. Το δέντρο γίνεται μέτρια πλαγιόκλαδο , ο καρπός έχει καλή γεύση σε καρδιόσχημο , 9 γραμμ. με σκούρο κόκκινο χρώμα . Έχει καλή αντοχή στο σκάσιμο και στη μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη οι επικονιαστές της είναι Μπουλά , Ντουρονε Νερο 1.

Hedelfigen (Χεντελφίγεν)

Είναι η Γερμανική ποικιλία με πολύ καλή παραγωγικότητα που ωριμάζει 11 – 16 Ιουνίου. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο, ο καρπός έχει καλή γεύση είναι καρδιόσχημο , 9-10 γραμμ. με σκούρο κόκκινο χρώμα. Η ποικιλία έχει πολύ καλή αντοχή στο σκάσιμο και μέτρια καλή στη μονίλια. Οι επικοινωνιαστές της είναι Τραγανά , Μπουρλά , Ναπολέων .

Selan (Σελάν)

Είναι η αυτογόνιμη ποικιλία με καλή παραγωγικότητα. Ωριμάζει στις 12 Ιουνίου. Το σχήμα του καρπού είναι σφαιρικό , λαμπερό κόκκινο χρώμα σε 11 γραμμ. με πολύ καλή γεύση. Είναι ορθόκλαδο δέντρο με μέτρια ανθεκτικότητα στο σκάσιμο και μονίλια.

Techlovan (Τέχλοβαν)

Ωριμάζει στις 12-13 Ιουνίου με καλή παραγωγικότητα και ανθεκτικότητα στο σκάσιμο και μονίλια. Έχει καρδιόσχημο πεπλατυσμένο καρπό , παρδαλό κόκκινο χρώμα σε 9 γραμμ. με πολύ καλή γεύση. Είναι μέτρια πλαγιόκλαδο δέντρο. Χρειάζεται ως επικοινωνιαστές η Λαπέν και Σουίτ Χάρτ.

Skeena (Σκίνα)

Είναι αυτογόνιμη ποικιλία που ωριμάζει στις 12 Ιουνίου. Έχει καρδιόσχημο πεπλατυσμένο καρπό με λαμπρό κόκκινο χρώμα 11 γραμμ. με καλή γεύση. Το δέντρο είναι μέτρια πλαγιόκλαδο και η ποικιλία είναι ευαίσθητη στο σκάσιμο και μονίλια.

Lambert (Λαμπέρτ)

Ωριμάζει στις 12 – 16 Ιουνίου .Το δέντρο είναι μέτρια πλαγιόκλαδο , ο καρπός είναι σφαιρικό , 8 γραμμ. με βαθύ κόκκινο χρώμα με καλή γεύση .

Είναι ευαίσθητη ποικιλία στο σκάσιμο και μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη , οι επικοινωνιαστές της είναι Τραγανά , Βάν.

Napoleon (Ναπολέων)

Είναι Καναδέζικη ποικιλία με καλή παραγωγικότητα που ωριμάζει στις 12-15 Ιουνίου. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο ο καρπός σε σφαιρικό σχήμα κίτρινο-πορτοκαλί χρωματος 11 γραμμ. . Είναι η καλύτερη ποικιλία για μεταποίηση. Δεν είναι αυτογόνιμη ο επικοινωνιαστής είναι Τραγανά.

Ziraat 0900 (Ζιράτ 0900)

Είναι Τούρκικη πατενταρισμένη ποικιλία με πολύ καλή παραγωγικότητα που δίνει το μεγαλύτερο καρπό του κόσμου αν φυτευτεί σε ημινάνα και νάνα υποκείμενα. Ο καρπός είναι καρδιόσχημος , λαμπερό κόκκινο χρώμα σε 13 με 16 γραμμ. (ανάλογα με το υποκείμενο και κλιματολογικές συνθήκες) με πολύ καλή γεύση. Το δέντρο είναι ορθόκλαδο και χρειάζεται αυστηρό κλάδεμα. Ωριμάζει στις 13-15 Ιουνίου. Έχει μέτρια ανθεκτικότητα στο σκάσιμο καλή στη μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη επικοινωνιάζεται με Ρεγκίνα. Δίνει πολύ καλά αποτελέσματα στη χώρα μας. Ποικιλία της οποίας η διάθεση υπόκειται σε έλεγχο από την εταιρία ALARA.

Regina (Ρεγκίνα)

Είναι Γερμανική ποικιλία με καλή και σταθερή παραγωγικότητα. Ωριμάζει 13-15 Ιουνίου . Το σχήμα του καρπού είναι πεπλατυσμένο, σκούρο κόκκινο χρώμα σε 9 γραμμ. με μέτρια καλή γεύση. Το δέντρο είναι μέτρια πλαγιόκλαδο και χρειάζεται αυστηρό κλάδεμα. Είναι ανθεκτική ποικιλία στο σκάσιμο και μονίλια. Δεν είναι αυτογόνιμη. Οι επικοινωνιαστές της είναι Φερροβία , Κόρντια και Ζιράτ 0900.

Sweet Heart (Σουίτ Χάρτ)

Είναι η Καναδέζικη πατενταρισμένη, αυτογόνιμη ποικιλία με πολύ καλή παραγωγικότητα. Ωριμάζει στις 15-17 Ιουνίου . Το σχήμα του καρπού είναι

πεπλατυσμένο με σκούρο κόκκινο χρώμα 10 γραμμ. με καλή γεύση. Είναι ευαίσθητη ποικιλία στο σκάσιμο και μονίλια . Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο και θέλει προσοχή στο κλάδεμα για να μην υπάρξουν προβλήματα με διακυμάνσεις στο μέγεθος του καρπού. Κάποιες χρονιές έχει αναφερθεί ότι είναι επιρρεπής στο μαλάκωμα, κάτι που όμως ελέγχεται με διαφυλλικούς ψεκασμούς ασβεστίου (Ca) . Ποικιλία της οποίας η διάθεση υπόκειται σε έλεγχο από τον ιδιοκτήτη IPS Int. .

Durone Nero 111 (Ντουρονε Νέρο 111)

Είναι Ιταλική και τελευταία ποικιλία της οικογένειας Ντουρονε Νερο. Ωριμάζει σε 2 – 3 δόσεις από 16 – 27 Ιουνίου με καλή παραγωγικότητα. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο και ο καρπός είναι καρδιόσχημο σφαιρικό, 9,5 γραμμ. με σκούρο κόκκινο χρώμα. Έχει καλή αντοχή στο σκάσιμο και μονίλια. Οι εποικονιαστές της είναι Ντουρονε Νερο 1 , Μπουρλά.

Alex (Άλεξ)

Είναι αυτογόνιμη ποικιλία που ωριμάζει στις 18 Ιουνίου . Ο καρπός είναι καρδιόσχημος κόκκινο χρώμα σε 8,5 γραμμ. με καλή γεύση. Είναι ορθόκλαδο δέντρο και θέλει αυστηρό κλάδεμα. Είναι ευαίσθητη ποικιλία στο σκάσιμο και μονίλια.

Lete Lori (Λέιντι Λόρι)

Είναι Γαλλική ποικιλία που ωριμάζει 28 – 30 Ιουνίου . Έχει καρδιόσχημο καρπό σε κόκκινο χρώμα 11 γραμμ. με μέτρια καλή γεύση. Το δέντρο είναι πλαγιόκλαδο. Συμφωνά με επιστημονικές πληροφορίες είναι το τελευταίο κέρασι που ωριμάζει σε μια παραγωγική περίοδο . Δεν έχει τόσο καλή εμπορική αξία λόγω της αργής ωρίμανσης. Οι καταναλωτές αρχίζουν να αγοράζουν άλλα φρούτα (ροδάκινο, βερίκοκο , δαμάσκηνο ,καρπούζι κλπ.) και μάλλον νιώθουν χορτασμένοι στο κέρασι.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα καλλιεργούνται αρκετές ποικιλίες ενώ τα κεράσια που παράγονται θεωρούνται εξαιρετικής ποιότητας. Πιο γνωστές ποικιλίες είναι η κερασιά Ρουπκόβου, που παράγει τα τραγανά κεράσια της Έδεσσας, η πετροκερασιά, με τα τραγανά και νόστιμα πετροκέρασα που φέρουν μία χαρακτηριστική γραμμή στο μέσο του καρπού και η κερασιά των βοδενών με τα μεγάλα και νόστιμα κεράσια. Τα κεράσια που παράγονται από τις πιο πάνω ποικιλίες, εκτός από την εγχώρια κατανάλωση, εξάγονται. Άλλες ποικιλίες είναι η τραγανή Βόλου, η Ναπολέων, που έχει μεγάλη παραγωγή κερασιών, παράγονται στον Κολινδρό Πιερίας, στα Γρεβενά, στη Βορεια Χίο και σε αρκετές άλλες περιοχές της Βόρειας κυρίως Ελλάδας.

Στα Γρεβενά υπολογίζεται πως έχουν φυτευτεί τις τελευταίες δεκαετίες περίπου 15.000 κερασιές, άλλες πρώιμες και άλλες όψιμες. Εδώ συναντάμε πολλές ποικιλίες κερασιών: Ναπολέον, Πικαρό Μπουρλά, Τραγανό, Πικαρό Βαν, Χάρτι Τζαν, Μπακιρτσέικα, Βασιλειάδη, Φερουβία... Η παραγωγή όταν η χρονιά είναι καλή μπορεί να φτάσει και τους 500 τόνους κεράσια.

Στο εμπόριο υπάρχουν αρκετές ποικιλίες κερασιάς, τις οποίες κατατάσσουμε σε σκληρόσαρκες (καλλιεργούνται κυρίως στην Ελλάδα) και σε μαλακόσαρκες. Οι τελευταίες χρησιμοποιούνται περισσότερο στη βιομηχανία της μεταποίησης (γλυκά κ.ά.). Πιο αναλυτικά, τα κυριότερα είδη που βρίσκουμε στην αγορά είναι:

- **Τα τραγανά Εδέσσης ή Ρουπκόβου:** με περίοδο συγκομιδής τους τις αρχές Ιουνίου, διακρίνονται για τον μεγάλο, σφαιρικό, κόκκινο, τραγανό και γλυκό καρπό τους. Στα μείον τους είναι η ευαισθησία στη βροχή.
- **Τα Πικαρό Μπουρλά:** ξεχωρίζουν χάρη στον μεγάλο, κόκκινο και ημιτραγανό καρπό τους. Με εποχή συγκομιδής τα μέσα Μαΐου, είναι τα πρώτα που κυκλοφορούν στην ελληνική αγορά.

- **Τα Πικαρό Βαν:** με μεγάλο σφαιρικό, κόκκινο, συνεκτικό και γλυκό καρπό, τα προμηθεύεται κανείς στα τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου.
- **Τα Πικαρό Ναπολεόν:** με ξανθοκόκκινο, τραγανό και γλυκό καρπό, κυκλοφορούν στην αγορά στις αρχές Ιουνίου.
- **Τα Χάρτι - Τζαν:** με κόκκινο, σφαιρικό, μετρίου μεγέθους και γλυκό καρπό, τα βρίσκει κανείς στα τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου.
- **Τα Λαμπέρτ:** με μεγάλο, βαθυκόκκινο, σφαιρικό καρπό και σάρκα μετρίως συνεκτική, κόβονται από το δέντρο στα μέσα Ιουνίου
- **Τα Ρενέρ:** έχουν μεγάλο, σφαιρικό, κίτρινο -με ρόδινη απόχρωση- καρπό. Η σάρκα τους είναι λευκή, συνεκτική και γλυκιά, ενώ η εποχή συγκομιδής τους είναι ο Ιούνιος.

Λατρεμένο φρούτο με παραμυθένιο χρώμα και πλανεύτρα γεύση. Τα καλύτερα κεράσια στην Ελλάδα παράγονται στην Πιερία, την Έδεσσα, τη Ροδόπη, τα Γρεβενά και σε άλλα μέρη της Βόρειας Ελλάδας.

Ο Νομός Φθιώτιδας είναι ένας γόνιμος τόπος που εκτείνεται σε 4468 km² στο κέντρο της Ελλάδας συνδέοντας τον Βορρά με το Νότο. Η πρώτη πόλη και έδρα της Γενικής Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας, είναι η Λαμία. Γύρω της αναπτύσσονται 23 Δήμοι και 2 Κοινότητες που συνολικά αριθμούν 175.000 κατοίκους.

- Σύνδεσμος Κερασοπαραγωγών Ν. Φθιώτιδας αριθμεί περίπου 64 μέλη που καλλιεργούν 600 στρέμματα κερασιές με τις παρακάτω ποικιλίες στην πλειοψηφία τους αρκετά πρώιμες:
- α) **BIGARREAU BURLAT,**
- β) **BIGARREAU STARK HARDY GIANT,**
- γ) **BIGARREAU VAN,**
- δ) **ΤΡΑΓΑΝΑ ΕΔΕΣΣΗΣ** κ.α.. Το παραγόμενο κεράσι του συνδέσμου πιστοποιείται και διατίθεται ως προϊόν ολοκληρωμένης διαχείρισης.
- Συνεταιρισμός Κερασοπαραγωγών Φραντζή

Οι παραγωγοί τελευταία προσανατολίζονται στην εγκατάσταση υπερπρώιμων ποικιλιών κυρίως και δευτερευόντως αρκετά όψιμων ποικιλιών (ωρίμανση εντός του Ιουνίου).

Οι νέες ποικιλίες κερασιού που καλλιεργούνται στην Βέροια αποδίδουν 1300-1500 κιλά το στρέμμα και οι εργάτες ενώ μέχρι τώρα μάζευαν 70 κιλά την ημέρα τώρα με τον τρόπο που καλλιεργούν μαζεύουν μέχρι 200 κιλά κεράσι. Όσον αφορά τα δέντρα σύμφωνα με τον νέο τρόπο καλλιέργειας φυτεύονται περίπου 40 δέντρα το στρέμμα.

Το κεράσι της Βέροιας Εξάγεται σε Κίνα και Ρωσία. Οι ποικιλίες κερασιών που καλλιεργούνται στην Βέροια είναι περίπου 100. Το πόσο πίσω είμαστε πίσω στην καλλιέργεια της Κερασιάς στην Ροδόπη παραδέχτηκε και ο πρόεδρος του συνεταιρισμού κερασοπαραγωγών της περιοχής του Γιακά του Δήμου Σώστου που εδρεύει στο χωριό Θάμνα κ. Χουσεΐν Γκαλήπ αν και φέτος ξεκινά η πρώτη προσπάθεια να συνεταιριστούν οι κερασοπαραγωγοί και για να προωθήσουν σε καλύτερη τιμή το προϊόν τους αλλά και να βελτιώσουν την ποιότητά του με την εισαγωγή νέων ποικιλιών.

Κεράσια Μυτιλήνης · καλλιεργούνται 70 στρ. με παραγωγή περίπου 68 τόνους ετήσια. Στην περιοχή της Αγιάσου καλλιεργείται η τοπική ποικιλία «τραγανό Αγιάσου». Το προϊόν είναι ενταγμένο στο πρόγραμμα 3.8 για τη διατήρηση εκτατικών καλλιεργειών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση και εξαφάνιση.

Κεράσια Πιερίας · καλλιεργούνται περίπου 3.700 στρ., κυρίως στην περιοχή Ράχη Ολύμπου. Πρόκειται για έναν από τους πιο οργανωμένους κερασεώνες. Η παραγωγή καλύπτει την αγορά από τις 20 Μαΐου έως τα τέλη Ιουνίου (40 μέρες περίπου).

Οι περισσότερες ποικιλίες κερασιάς είναι αυτόστειρες και μερικές αλληλόστειρες, η σταυροεπικονίαση είναι απαραίτητη στην κερασιά και επιβάλλεται η συγκαλλιέργεια αλληλοσυμβιβαστών και συνανθουσών ποικιλιών, η διάταξη των επικοινωνιαστριών:

- 2-4 σειρές κύριας ποικιλίας εναλλασσόμενες με ίσες σειρές της επικονιάστριας (50%)
- κάθε 3^η σειρά ξεκινώντας από την 2^η σειρά
- κάθε 5^η σειρά ξεκινώντας από την 3^η σειρά
- κάθε 3^ο δένδρο κάθε 3^{ης} σειρά αρχίζοντας από το 2^ο δένδρο της 2^{ης} σειράς

Είναι δένδρο απαιτητικό σε κλιματικές συνθήκες. Θέλει αρκετό χειμερινό ψύχος, 600-1300h κάτω των 7^ο C Ευδοκίμει σε περιοχές με ευνοϊκές καιρικές συνθήκες κατά την άνθηση και με δροσερό καλοκαίρι. Οι ανθοφόροι οφθαλμοί είναι ευαίσθητοι στους ανοιξιότικους παγετούς. Κατά την περίοδο της άνθησης και ανάπτυξης των καρπών δεν πρέπει να υπάρχουν βροχές γιατί μειώνεται το ποσοστό καρπόδεσης, προκαλείται σχίσσιμο καρπών κατά την έναρξη της ωρίμανσης και ευνοούνται οι μυκητολογικές ασθένειες. Υψηλές θερμοκρασίες το καλοκαίρι κατά τη διαφοροποίηση οφθαλμών προκαλούν την ανάπτυξη ανώμαλων ανθέων με 2 ύπερους με αποτέλεσμα την παραγωγή διπλών καρπών που στερούνται εμπορικής αξίας. Βροχή κατά την περίοδο της συγκομιδής που ακολουθείται από λιακάδα προκαλεί σχίσσιμο των καρπών λόγω απορρόφησης του νερού δια του φλοιού των καρπών. Οσμοζωτικά Ψεκάσμος με NAA σε συγκέντρωση 1ppm, 30 ημέρες πριν από την άνθηση μπορεί να προκαλέσει μείωση του ποσοστού σχισίματος.

Η κερασιά εμβολιασμένη σε αγριοκερασιά δεν ανέχεται αργιλλώδη με κακή αποστράγγιση εδάφη. Κατάλληλα είναι τα αμμοπηλώδη ενώ τα αβαθή, ξηρικά, αμμώδη είναι ακατάλληλα. Αν το υποκείμενο είναι μαχαλέπιος ανέχεται τα αμμώδη εδάφη. Η κερασιά προσβάλλεται από το *Verticillium dahliae* και δεν πρέπει να φυτεύεται σε εδάφη όπου είχαν φυτευθεί πριν πατάτα, ντομάτα, μελιτζάνα, πεπονιά, μέντα, καπνός, βερικοκιά και αμυγδαλιά που είναι ευαίσθητα στο *Verticillium*.

Έχει μεγάλες ανάγκες σε νερό την άνοιξη και αρχές καλοκαιριού όταν μαζί με την ανάπτυξη των καρπών παράγεται και η νέα βλάστηση. Χαρακτηρίζεται από έντονη διαπνοή των φύλλων τα οποία σε περίοδο ξηρασίας απορροφούν νερό από τους καρπούς και μειώνεται η παραγωγή. Το πότισμα πρέπει να γίνεται με βάση τις

ανάγκες των δένδρων γιατί είναι ευαίσθητα σε υπερβολική υγρασία. Για τον καθορισμό των λιπαντικών αναγκών της κερασιάς πρέπει να συνεκτιμώνται:

- Το μήκος της βλάστησης
- Το χρώμα των φύλλων
- Την παραγωγή
- Την ανάλυση φύλλων και εδάφους

Η εμπειρική λίπανση είναι:

- 15-20 μονάδες N / στρέμμα
- 5- 6 μονάδες P / στρέμμα κάθε 2 χρόνια
- 10-15 μονάδες K / στρέμμα κάθε 2 χρόνια

Στην κερασιά το ποσοστό καρπόδεσης πρέπει να είναι μεγαλύτερο από ότι στα άλλα είδη του γένους Prunus.

- Το αραίωμα δεν γίνεται με το χέρι γιατί είναι δαπανηρό
- Η χρήση χημειοαραιωτικών δεν δίνει καλά αποτελέσματα
- Η πιο καλή μέθοδος είναι με εκλεκτικό και κατάλληλο κλάδεμα
- Η απομάκρυνση της κυψέλης νωρίτερα μειώνει επίσης το ποσοστό των καρπών που καρποδέουν

Η κερασιά έχει την τάση να αναπτύσσεται ορθόκλαδα και μερικές ποικιλίες πλάγια βλάστηση. Τα πρώτα 10 χρόνια το κλάδεμα συνίσταται στην σύντμηση των κλάδων για σχηματισμό πλάγιας βλάστησης. Όταν σχηματιστούν αρκετά λογχοειδή γίνεται ελαφρύ κλάδεμα με σύντμηση ή αραίωση συμπλεκόμενων κλάδων και αραίωση συνωστισμένων ζωηρών, ορθόκλαδων κλάδων.

Στην Ελλάδα, η κερασιά εντοπίζεται κυρίως σε ορεινές και ημιορεινές περιοχές, με κύριες ζώνες παραγωγής του N. Πέλλας και του N. Ημαθίας. Η ετήσια παραγωγή τους κυμαίνεται ανάμεσα σε 23000-30000 τόνους, ανάλογα με τις κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν σε κάθε περιοχή.

Κατάλληλες περιοχές για την καλλιέργεια κερασιών είναι, όπως ήδη έχει αναφερθεί, οι ορεινές και ημιορεινές περιοχές, καθώς και ορισμένες πεδινές αρκεί να μην υπάρχει μεγάλη ατμοσφαιρική υγρασία. Το χειμώνα το δέντρο είναι αρκετά ανθεκτικό σε χαμηλές θερμοκρασίες, αλλά είναι και αρκετά ευαίσθητο όσον αφορά τους ανοιξιάτικους παγετώνες. Οι βροχές την άνοιξη, κατά τη διάρκεια της άνθισης και της ανάπτυξής τους, έχει αρνητικές συνέπειες στα κεράσια, καθώς προκαλεί σχίσσιμο των καρπών στις σκληρόσαρκες ποικιλίες. Το καλοκαίρι το κλίμα πρέπει να είναι δροσερό, προκειμένου να σχηματιστούν καρποί καλής ποιότητας. Αντίθετα, το καλοκαίρι, ιδιαίτερα τον Ιούλιο και τον Αύγουστο, επικρατούν πολύ υψηλές θερμοκρασίες, με συνέπεια να επηρεάζεται η ποιότητα των καρπών, ενώ ευνοείται ο σχηματισμός διδύμων καρπών για την επόμενη χρονιά.

Τέλος, κατά τη διάρκεια της ωρίμανσης των καρπών οι βροχές είναι ανεπιθύμητες διότι έτσι προκαλείται σχίσιμό τους και επομένως, χάνεται η εμπορική τους αξία. Η κερασιά έχει ανάγκη από όλα τα θρεπτικά συστατικά για να δώσει καλές αποδόσεις. Το άζωτο είναι ένα στοιχείο απαραίτητο για την καλλιέργειά της όπως και η ύπαρξη εδαφών εφοδιασμένα με φώσφορο και κάλιο.

Επιπλέον, η κερασιά έχει μικρότερες απαιτήσεις σε νερό σε σχέση με άλλα οπωροφόρα δέντρα. Ένα έως 6 ποτίσματα θεωρούνται αρκετά προκειμένου να γίνει μια καλή παραγωγή. Μεγαλύτερες ανάγκες σε νερό εμφανίζονται την άνοιξη και το καλοκαίρι, καθώς την περίοδο εκείνη αναπτύσσονται οι καρποί και δημιουργείται νέα βλάστηση. Το πότισμα μπορεί να γίνει με διάφορους τρόπους, όπως με αυλάκια, κατάκλιση με μικρούς εκτοξευτήρες και άλλα.

3.1. ΝΟΜΟΣ ΗΜΑΘΙΑΣ

Σύμφωνα με στατιστικές έρευνες ο αριθμός των ατόμων που απασχολούνται στον πρωτογενή τομέα παραγωγής του Ν. Ημαθίας, βάσει απογραφής του 1991, ανέρχεται περίπου στα 18000 άτομα. Η επαγγελματική αποκατάσταση των κατοίκων του Ν. Ημαθίας όσον αφορά στα γεωργικά

επάγγελματα βρίσκεται σε υψηλό επίπεδο χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν περιθώρια για περαιτέρω βελτίωση.

Ιδιαίτερη παράδοση παρουσιάζει ο νομός όσον αφορά την καλλιέργεια ροδάκινων, καθώς καλύπτει το 80% της συνολικής έκτασης των δενδροειδών καλλιεργειών και είναι η σπουδαιότερη καλλιέργεια στην περιοχή, κυρίως για το λόγο ότι οι εξαγωγές ροδάκινων αποτελούν κύρια πηγή συναλλάγματος για το νομό και τη χώρα. Άλλες διαδεδομένες καλλιέργειες στην περιοχή είναι η καλλιέργεια του βαμβακιού, των τεύπων, των καλαμποκιών και του καπνού. Από τις άλλες δενδρώδεις καλλιέργειες, αυτή που έχει ιδιαίτερη σημασία για την περιοχή είναι η καλλιέργεια της μηλιάς, αν και η έκτασή της κατά την τελευταία εικοσαετία μειώνεται συνεχώς.

Επιπλέον, η άμπελος αποτελεί σημαντική καλλιέργεια του νομού με έκταση περίπου 8000 στρ. ενώ υπάρχει και υποδομή μεταποίησης. Η έκταση των στρεμμάτων σταφυλιών μπορεί να διατηρηθεί στα ίδια επίπεδα και όχι να αυξηθεί, εάν γίνουν εντατικές προσπάθειες από τοπικούς φορείς του νομού μέσω της προβολής και διαφήμισης των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών των οίνων της περιοχής. (www.imathia.gr/economy/gewrgia.htm) Ακόμη, πρέπει να τονίσουμε ότι η καλλιέργεια των φρούτων της περιοχής Ημαθίας, είναι από τις κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες της περιοχής.

Στη συνέχεια, παρουσιάζεται πίνακας όπου καταγράφονται οι καλλιεργούμενες εκτάσεις του Νομού Ημαθίας από το 1996-1998. Οι μεταπτώσεις που υφίστανται οι καλλιέργειες φρούτων από χρονιά σε χρονιά δεν πρέπει να μας παραξενεύουν καθώς σε μεγάλο βαθμό οφείλονται στην επίδραση καιρικών συνθηκών.

Πίνακας 3 Καταγραφή καλλιεργούμενων εκτάσεων

Είδος καλλιέργειας	1996	1997	1998
Ροδάκινα βιομηχανικά	90000	90000	90000
Ροδάκινα επιτραπέζια	60000	60000	60000
Νεκταρίνια	28000	28000	28000
Μήλα	22300	21800	21660
Αχλάδια	8100	8100	8200
Κεράσια	6280	6500	6800
Ακτινίδια	5150	5150	5250
Σπαράγγια	7000	7300	7500
Κηπευτικά (δίχως κάλυψη)	8352	9130	-
ΠΗΓΗ : Διεύθυνση Γεωργίας Ημαθίας			

3.2. ΝΟΜΟΣ ΠΕΛΛΑΣ

Για τον νομό Πέλλας η αγροτική παραγωγή έχει ιδιαίτερη σημασία αφού η γεωργία απασχολεί το 44% του συνολικού εργατικού δυναμικού, ενώ σε αυτή στηρίζεται και ο τομέας της μεταποίησης που είναι επίσης ανεπτυγμένος στην περιοχή. Ο **νομός Πέλλας** κατέχει, σε σημαντικό ποσοστό, πεδινές και εύφορες εκτάσεις. Το ποσοστό των πεδινών εκτάσεων στο σύνολο των εκτάσεων του νομού φτάνει το 47%, των ημιορεινών το 15%, ενώ το υπόλοιπο 38% αποτελεί τον ορεινό όγκο του νομού. Οι δύο μεγάλες πεδιάδες της περιοχής, είναι **η πεδιάδα των Γιαννιτσών** και **η πεδιάδα της Αριδαίας**, που, και οι δύο θεωρούνται από τις πιο εύφορες της χώρας.

Η δενδροκαλλιέργεια είναι η κύρια παραγωγική δραστηριότητα των γεωργών του νομού που εμφάνισε μεγάλη άνθιση τη δεκαετία του '70, οπότε και αυξήθηκε σημαντικά η εξαγωγή των παραγόμενων προϊόντων. Από τα δενδροκομικά είδη κυριαρχεί η καλλιέργεια ροδακινιών, για παραγωγή προϊόντων που προορίζονται τόσο για νωπή κατανάλωση όσο και για μεταποίηση. Αξιόλογη είναι και η παραγωγή κερασιών κυρίως στην περιοχή της Έδεσσας, όπου καλλιεργούνται ποικιλίες που διαφέρουν ως προς την πρωιμότητά τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την επιμήκυνση του χρόνου παραγωγής που φθάνει μέχρι και τον Αύγουστο. Για την προώθηση της καλλιέργειας, διοργανώνεται σε ετήσια βάση φεστιβάλ κερασιού, με σκοπό την ανάδειξη του προϊόντος και των τοπικών ποικιλιών.

Μέτρα για την προστασία της τοπικής παραγωγής κερασιών, από όπου προέρχεται το 60% της συνολικής πανελλήνιας παραγωγής του συγκεκριμένου φρούτου, παίρνει ο **Δήμος Έδεσσας** μεριμνώντας για την δημιουργία Ινστιτούτου Κερασιού για τους αγρότες, με στόχο ακόμη καλύτερες σοδειές.

Οι παραγωγοί της περιοχής θα μπορούν -σε καθημερινή βάση- να επισκέπτονται το Ινστιτούτο Κερασιού, να συζητούν με γεωπόνους και εξειδικευμένο προσωπικό και να ενημερώνονται για το ποιες ποικιλίες κερασιών αποδίδουν περισσότερους καρπούς και ποιες είναι ανθεκτικότερες στις καιρικές συνθήκες.

Το ινστιτούτο θα στεγάζεται σε έκταση 10 στρεμμάτων, σε δημοτικό οικόπεδο στον Άγρα, όπου θα υπάρχει κτίσμα με γραφεία και εργαστήριο. Στο χώρο θα φυτευτούν 37 ποικιλίες κερασιάς και για την κάθε ποικιλία θα υπάρχουν 18 δέντρα. Η δουλειά του Ινστιτούτου θα είναι να καταγράφει αναλυτικά την εξέλιξη των καρπών.

Οι ποικιλίες θα ελέγχονται από γεωπόνο και θα φροντίζονται από εξειδικευμένο προσωπικό. Όλα τα στοιχεία θα διερευνώνται επιστημονικά, έτσι ώστε οι παραγωγοί της περιοχής να αξιολογούν ποιες είναι οι ποικιλίες που έχουν την καλύτερη απόδοση, ποιες είναι πιο ανθεκτικές στις καιρικές συνθήκες και ποια δέντρα τους συμφέρει οικονομικά να έχουν στα χωράφια τους³.

3.3. ΝΟΜΟΣ ΈΒΡΟΥ

Η Ομάδα παραγωγών Άρδας είναι η πρωτοπόρα της καλλιέργειας κερασιού στο νομό Έβρου . Όλα ξεκίνησαν πριν από λίγα χρόνια όταν φυτεύτηκαν μερικά στρέμματα κεράσια στην κοιλάδα του ποταμού **Άρδα** σε κατάλληλα εδάφη . Το εύφορο χώμα της γης του νομού , η αφθονία νερού και οι ξηρές συνθήκες την περίοδο ωρίμανσης των καρπών με δροσερές θερμοκρασίες και με μεγάλες διαφορές θερμοκρασίας ημέρας νύχτας ακόμη και στις πιο ζεστές περιόδους του καλοκαιριού , φαίνεται ότι πληρεί όλες τις

---

³ <http://www.paseges.gr/portal/cl/co/3d8caf4d-8b47-4362-80f1-354e2d2a4394>

προϋποθέσεις για να γίνει γνωστός ως ο τόπος με τη δυνατότητα να παράγει μεγάλες , σταθερές ποσότητες από ποιοτικά και γευστικά κεράσια .

Από την πλευρά της συσκευασίας έχουν παρθεί σημαντικά μέτρα για τη διατήρηση της φρεσκάδας των κερασιών μέσω ενός πολύπλοκου συστήματος ψυχρής αλυσίδας ,μοντέρνα συσκευασία και με τη γρήγορη μεταφορά των καρπών από το χωράφι στα καταστήματα λιανικής πώλησης σε όλο τον κόσμο .

3.4. Η ΓΕΩΡΓΙΑ ΣΤΗ ΝΑΟΥΣΑ

Η ευρύτερη περιοχή του Δήμου Νάουσας αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυρήνες αγροτικής παραγωγής στην χώρα μας, με δεδομένη την διαμόρφωση του εδάφους του, την μακροχρόνια πείρα και εξειδικευμένη γνώση των κατοίκων του και τις ιδανικές κλιματολογικές συνθήκες για την ανάπτυξη μιας σειράς δυναμικών καλλιεργειών, όπως τα φρούτα, τα αμπέλια και τα λαχανικά.

Στα πλαίσια αυτά λοιπόν η περιοχή χαρακτηρίζεται από σχετικά υψηλή ανάπτυξη του γεωργικού τομέα, ο οποίος αποτελεί σε μεγάλο βαθμό την κύρια πηγή εισοδήματος για σημαντικό τμήμα του πληθυσμού.

Κυριαρχούν οι δενδρώδεις καλλιέργειες, με κυριότερη την καλλιέργεια επιτραπέζιων ροδακίνων και μήλων, η αθροιστική συμβολή των οποίων στην συνολική παραγωγή γεωργικών προϊόντων είναι πολύ μεγάλη. Σημαντική ωστόσο είναι η συμβολή και της παραγωγής κερασιών, ιδιαίτερα από τις ορεινές κοινότητες, τα οποία λόγω του σημαντικού υψομέτρου και των ιδιαίτερων κλιματολογικών συνθηκών, χαρακτηρίζονται από εξαιρετική εμφάνιση και γεύση, με αποτέλεσμα την ισχυρή θέση τους στις εγχώριες και διεθνείς αγορές. Άλλωστε τα **Τραγανά Κεράσια Ροδοχωρίου**, ως Προϊόν Ονομασίας Προελεύσεως (Π.Ο.Π.), δημιουργούν ένα ανταγωνιστικό πλεονέκτημα για τα προϊόντα της περιοχής, που συνεπικουρούμενα και από το γεγονός ότι οι περισσότεροι συνεταιρισμοί (**Α.Σ. Νάουσας, ΑΣΕΠΟΠ, Α.Σ. Ροδοχωρίου**) είναι πιστοποιημένοι με το πιστοποιητικό AGROCERT του ΟΠΕΓΕΠ για διάφορα προϊόντα τους (μήλο, κεράσι, ροδάκινο) δημιουργούν ακόμη μεγαλύτερα πλεονεκτήματα.

3.5. ΝΟΜΟΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Στο χωριό **Αγίασμα του νομού Ροδόπης** περίπου 100 οικογένειες, παράλληλα με την καλλιέργεια καπνού, ασχολούνται με την παραγωγή κερασιών. Η καλλιέργεια πραγματοποιείται με παραδοσιακό τρόπο και οι καλλιεργούμενες ποικιλίες είναι οι Van, Napoleon, Burlat καθώς και η τοπική ποικιλία Τραγανά. Τα τελευταία χρόνια έχουν εισέλθει στην περιοχή και ποικιλίες από την Τουρκία, την πατενταρισμένη ποικιλία Ζιράτ 0900 . Τα χωράφια είναι άγονα και δεν προσφέρονται για άλλες καλλιέργειες πέρα από τις δένδροκομικές. Η μέση καλλιεργούμενη έκταση ανέρχεται σε 15-20 στρέμματα, με συνολική παραγωγή περίπου 1000 τόνους.

Στο χωριό δεν υπάρχει συνεταιρισμός για την προώθηση των κερασιών, με αποτέλεσμα, ο κάθε παραγωγός να προβαίνει σε ξεχωριστή συμφωνία με εμπόρους από γειτονικούς νομούς. όμως, αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη διαμόρφωση ενός δυσμενούς περιβάλλοντος για τους παραγωγούς, αφού η διαπραγματευτική τους δύναμη είναι ιδιαίτερα μικρή. Το 2007, μία ομάδα νέων κυρίως αγροτών της περιοχής, βλέποντας την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, αποφάσισαν να ιδρύσουν ένα σύλλογο με σκοπό την καλύτερη εμπορία των κερασιών. Ο σύλλογος αυτός αριθμεί ήδη 49 μέλη, όμως, λόγω της πολύ πρόσφατης ίδρυσής του, δεν έχει ακόμα δραστηριοποιηθεί.

Ο παραγωγός, από τον οποίο συγκεντρώθηκαν περισσότερες πληροφορίες, καλλιεργεί 16 στρέμματα κεράσια, τα οποία προωθεί μόνος του σε λαϊκές αγορές. Στο κόστος εγκατάστασης της φυτείας περιλαμβάνεται η αγορά υποκειμένου αγριοκερασιάς, που ανέρχεται σε 1-1,5€, ενώ ανάλογα με την ποικιλία η τιμή της κυμαίνεται από 4€ έως 5€. Η πυκνότητα φύτευσης ανέρχεται σε 35 δέντρα ανά στρέμμα. Οι καλλιεργούμενες ποικιλίες είναι οι: Van, Napoleon, Burlat και η τοπική ποικιλία Τραγανά. Τα Τραγανά και η Van είναι οι πιο όψιμες ποικιλίες. Η κερασιά μπαίνει σε πλήρη παραγωγή μετά από 5 περίπου χρόνια και οι αποδόσεις ανέρχονται περίπου στα 40 κιλά ανά

δένδρο. Η απόδοση της φυτείας σε πλήρη παραγωγή, ανέρχεται σε 1.400 κιλά/στρέμμα περίπου.

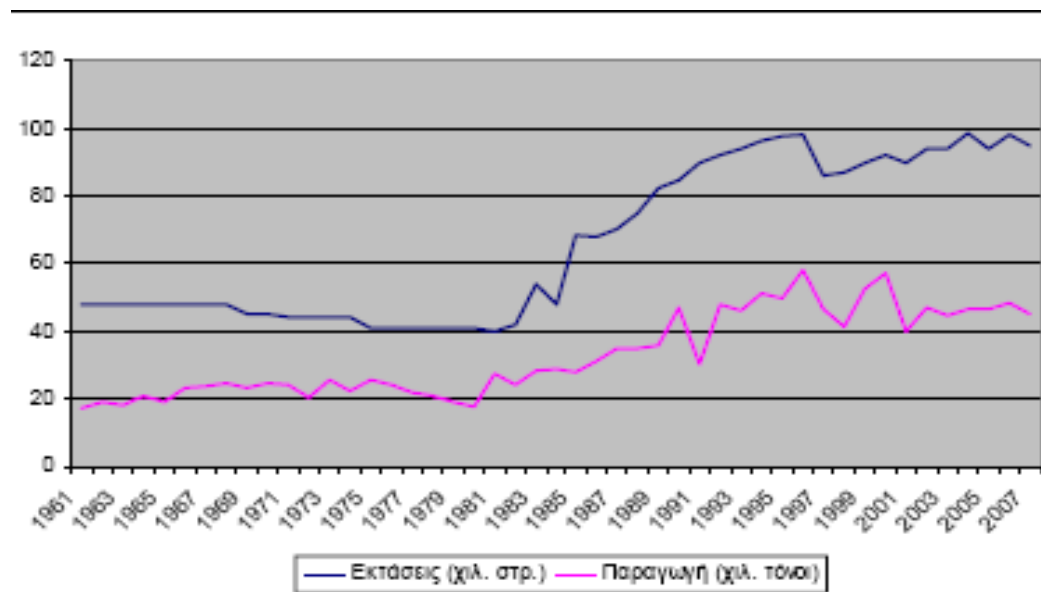
Το μεγαλύτερο ποσοστό του κόστους παραγωγής αφορά τη συγκομιδή του κερασιού, ενώ σημαντικό είναι και το κόστος του κλαδέματος. Ο παραγωγός δεν προσφέρει προσωπική εργασία, αλλά στηρίζεται αποκλειστικά σε ξένο προσωπικό. Το ημερομίσθιο των εργατών κατά τη συγκομιδή, ανέρχεται σε 25€/8ωρο, ενώ για τις υπόλοιπες εργασίες σε 30 €/8ωρο. Για το κλάδεμα όλης της φυτείας απαιτούνται 10 ημερομίσθια, δηλαδή 300€, ενώ για την συγκομιδή απασχολούνται 4 εργάτες/ημέρα για 30 μέρες, απαιτούνται δηλαδή συνολικά 120 ημερομίσθια. Έτσι, το κόστος συγκομιδής ανέρχεται σε 3.000€.

Το κόστος φυτοπροστασίας δεν είναι υψηλό, καθώς η καλλιέργεια της κερασιάς στην περιοχή δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει ιδιαίτερα προβλήματα από εχθρούς και ασθένειες. Τα ραντίσματα φυτοπροστασίας στοιχίζουν 60-100€ για όλη την έκταση της φυτείας, δηλαδή 3,75-6,25€/στρέμμα.

Με απόφαση της πολιτικής ηγεσίας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων στο πλαίσιο της Εθνικής Στρατηγικής για βιώσιμα επιχειρησιακά προγράμματα στον τομέα των οπωροκηπευτικών, έχει υπογραφεί η παρακάτω απόφαση: Έγκριση τροποποίησης του σχεδίου αναγνώρισης της ομάδας παραγωγών **«Α.Σ. ΦΡΟΥΤΩΝ ΚΑΙ ΛΑΧΑΝΙΚΩΝ ΚΕΡΑΣΙ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ – ΟΡΕΙΝΗ ΡΟΔΟΠΗ»** του Νομού Ροδόπης, για την περίοδο 2009/2010, με ποσό ενίσχυσης 1.256.685 €.

Αναφορικά με την απόφαση, ο Υφυπουργός, έκανε την ακόλουθη δήλωση: **«Στο πλαίσιο του παραπάνω επενδυτικού προγράμματος έχουν εγκριθεί δράσεις όπως, εξοπλισμός επεξεργασίας – διαλογής - συσκευασίας κερασιού, ψυκτικοί θάλαμοι συντήρησης των παραγόμενων προϊόντων, δράσεις προώθησης των καλλιεργειών ακτινιδιάς, κερασιάς και σπαραγγιού, καθώς και μηχανολογικός εξοπλισμός που αφορά στην παραγωγική διαδικασία».**

Γράφημα 2. Καλλιεργούμενες εκτάσεις και η παραγωγή στην Ελλάδα

ΠΗΓΗ : FAO 2007

Πίνακας 4. Εκμεταλλεύσεις, εκτάσεις και αριθμός δένδρων κατά γεωγραφικό διαμέρισμα (2007)

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΝΔΡΩΝ
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	12.124	100.445	2.162.742
ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	1.267	5.572	114.071
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ	7.271	78.193	1.719.996
ΘΕΣΣΑΛΙΑ	1.094	4.633	114.059
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΥΒΟΙΑ	1.802	8.816	178.852
ΛΟΙΠΗ ΕΛΛΑΔΑ	680	3.231	35.764

ΠΗΓΗ : ΕΣΥΕ

Πίνακας 5. Παραγωγή κερασιών σε τόνους στην Ελλάδα (2007)

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΟ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ ΚΑΙ ΝΟΜΟΣ	ΚΕΡΑΣΙΑ ΣΕ ΤΟΝΟΥΣ
Σύνολο Ελλάδας	62.762
Στερεά Ελλάς και Εύβοια	2.550
Ν. Αιτωλίας και Ακαρνανίας	271
Ν. Αττικής	190
Ν. Βοιωτίας	-
Ν. Εύβοιας	492
Ν. Ευρυτανίας	87
Ν. Φθιώτιδος	1.472
Ν. Φωκίδος	38
Πελοπόννησος	4.232
Ν. Αργολίδος	1
Ν. Αρκαδίας	2.029
Ν. Αχαΐας	1.105
Ν. Ηλείας	374

N. Κορινθίας	575
N. Λακωνίας	76
N. Μεσσηνίας	72
Ιόνιοι Νήσοι	195
N. Ζακύνθου	38
N. Κερκύρας	119
N. Κεφαλληνίας	38
N. Λευκάδος	-
Ήπειρος	494
N. Άρτας	163
N. Θεσπρωτίας	31
N. Ιωαννίνων	270
N. Πρεβέζης	30
Θεσσαλία	4.650
N. Καρδίτσας	82

N. Λαρίσης	3.265
N. Μαγνησίας	844
N. Τρικάλων	459
Μακεδονία	48.325
N. Γρεβενών	433
N. Δράμας	154
N. Ημαθίας	17.494
N. Θεσσαλονίκης	718
N. Καβάλας	393
N. Καστοριάς	20
N. Κιλκίς	556
N. Κοζάνης	187
N. Πέλλας	25.430
N. Πιερίας	2.188
N. Σερρών	540
N. Φλωρίνης	11
N. Χαλκιδικής	201

Θράκη	1.558
N. Έβρου	67
N. Ξάνθης	33
N. Ροδόπης	1.458
Νήσοι Αιγαίου	307
N. Δωδεκανήσου	1
N. Κυκλάδων	29
N. Λέσβου	219
N. Σάμου	34
N. Χίου	24
Κρήτη	451
N. Ηρακλείου	125
N. Λασιθίου	71
N. Ρεθύμνης	159
N. Χανίων	96

ΠΗΓΗ:ΕΣΥΕ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΚΕΡΑΣΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1. ΤΥΠΟΠΟΙΗΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Η τυποποίηση αγροτικών προϊόντων εξυπηρετεί στις επιθυμίες των καταναλωτών. Μια οικογένεια προτιμά να καταναλώνει μικρά κεράσια και άλλη μεγάλα, ένα εστιατόριο καλύπτει καλύτερα τις ανάγκες του με πορτοκάλια μέτριου μεγέθους και ένα αναψυκτήριο ζητά πορτοκάλια για χυμό αντί για κατανάλωση σε νωπή κατάσταση. Παρατηρούμε ότι οι προτιμήσεις των αγοραστών οι οποίοι μπορεί να είναι τελικοί ή ενδιάμεσοι, διαφοροποιούνται ως προς ένα πλήθος χαρακτηριστικών. Αυτό καταρχήν δημιουργεί την ανάγκη να προσφερθούν προϊόντα με χαρακτηριστικά και ιδιότητες που διαφέρουν κάθε φορά, ώστε να καλυφθούν οι διαφοροποιημένες και συγκεκριμένες ανάγκες.

Στα γεωργικά προϊόντα από την άλλη πλευρά, παρατηρούνται μεγάλες διακυμάνσεις ως προς τα φυσικά τους χαρακτηριστικά εξ αιτίας εδαφοκλιματικών, βιολογικών, τεχνολογικών και άλλων τεχνικών παραγόντων, όπως συμβαίνει με τις διαφορετικές τεχνικές που εφαρμόζουν οι γεωργοί, οι οποίες δίνουν διαφορετικό ποιοτικό αποτέλεσμα, ακόμη και όταν όλες οι άλλες συνθήκες παραμένουν αμετάβλητες. Έτσι διαπιστώνεται ότι οι καρποί ενός δένδρου διαφέρουν από τους καρπούς του διπλανού, ενώ σε κάθε δένδρο υπάρχει ποικιλία καρπών, διαφορετικών ως προς το χρώμα, το μέγεθος, το σχήμα, τη γεύση και την οσμή. Το κεράσι μιας συγκεκριμένης ποικιλίας που συγκομίζεται το Μάιο έχει διαφορετικό χρώμα, μέγεθος, γεύση και αντοχή από αυτό που συγκομίσθηκε τον Ιούνιο, από το ίδιο χωράφι. Η ανομοιογένεια αυτή δημιουργεί την ανάγκη να καταταγούν ή να χωρισθούν τα προϊόντα έτσι ώστε να δημιουργούνται ποιο ομοιογενείς ομάδες που ανταποκρίνονται καλύτερα στις επιθυμίες και απαιτήσεις των εκάστοτε πελατών και χρήσεων.

Από την μια λοιπόν η προσφορά γεωργικών προϊόντων και από την άλλη η κατανάλωση , δείχνουν την ανάγκη για δημιουργία ομοιογενών τύπων. Αυτή η διαδικασία που καταλήγει στο διαχωρισμό τους σε ποιότητες και κατηγορίες μεγέθους, είναι απαραίτητο να γίνει με ταυτόχρονο καθορισμό οι διαφοροποιημένες απαιτήσεις και οικονομικές δυνατότητες των αγοραστών. Με την ευρεία έννοια, η τυποποίηση αναφέρεται σε μεθόδους , διαδικασίες και μέσα μεταχείρισης των προϊόντων που εξασφαλίζουν ένα επαναλαμβανόμενο και σταθερό αποτέλεσμα. Έτσι, μειώνεται το κόστος προσφοράς και εξασφαλίζεται μεγαλύτερη σταθερότητα στο προϊόν.

4.2. ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΚΕΡΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

4.2.1.CHERRIES BLOCK

- Προϊόν: Block Κερασιών
- Ποικιλία: Tragana
- Περιοχή προέλευσης: Πέλλα, Ημαθία
- Χαρακτηριστικά: Φρεσκοκομμένα κεράσια, καθαρισμένα με καθαρό νερό, χωρίς φύλλα, άμμο ή οποιοδήποτε άλλο εξωγενές στοιχείο. Χωρίς παράσιτα ή αλλοιώσεις από αυτά. Χωρίς αλλοιωμένα κεράσια. Όχι μέταλλα, πλαστικά ή άλλα υλικά Χωρίς συντηρητικά ή άλλα πρόσθετα
- Χρώμα: 20% σκούρα κόκκινα, 80% μαύρα κεράσια
- Άρωμα: Χαρακτηριστικό κερασιών (χωρίς επιπρόσθετα ξένα αρώματα)
- Αποθήκευση: Το προϊόν τοποθετείται σε μπλε πλαστικές σακούλες, χαμηλής περιεκτικότητας σε πολυαιθυλένιο, και μετέπειτα σε κουτιά από χαρτόνι
- Βάρος: 12kg ανά πακέτο
- Συντήρηση: -20 °C
- Μεταφορά: -18 °C έως -20 °C

4.2.2. CHERRIES STANDARD

- Προϊόν: Γλυκά κεράσια (I.Q.F) - Individually Quick Frozen
- Ποικιλία: Tragana
- Περιοχή προέλευσης: Πέλλα, Ημαθία
- Χαρακτηριστικά: Φρέσκο προϊόν, καθαρισμένο με καθαρό νερό, χωρίς φύλλα, άμμο ή οποιοδήποτε άλλο εξωγενές στοιχείο. Μέγιστο ποσοστό αλλοιωμένων σε σχήμα κερασιών: 3% Δεν υπάρχουν μέταλλα, πλαστικά ή άλλα υλικά.

Χωρίς συντηρητικά και άλλα πρόσθετα

- Χρώμα: 40% σκούρο κόκκινα, 60% μαύρα κεράσια
- Μέγεθος: Ελάχιστη διάμετρος 17 χιλιοστά
- Αποθήκευση: Το προϊόν τοποθετείται σε μπλε πλαστικές σακούλες, χαμηλής περιεκτικότητας σε πολυαιθυλένιο, και μετέπειτα σε κουτιά από χαρτόνι χωρητικότητας 10 κιλών
- Συντήρηση: -20 °C
- Μεταφορά: -18 °C έως -20 °C

4.2.3. CHERRIES PREMIUM

- Προϊόν: Γλυκά κεράσια (I .Q. F.) - Individually Quick Frozen
- Ποικιλία: Tragana
- Περιοχή προέλευσης: Πέλλα, Ημαθία
- Προϊόν: Γλυκά κεράσια
- Χαρακτηριστικά: Φρέσκο προϊόν, καθαρισμένο με καθαρό νερό, χωρίς φύλλα, άμμο ή οποιοδήποτε άλλο εξωγενές στοιχείο. Χωρίς αλλοιωμένα κεράσια με μέταλλα, πλαστικά ή άλλα υλικά. Χωρίς συντηρητικά και άλλα πρόσθετα.
- Μέγιστο όριο: 2 κουκούτσια ανά 10kg προϊόντος
- Χρώμα: 10% Σκούρο κόκκινα, 90% Μαύρα κεράσια

- Μέγεθος: Ελάχιστη διάμετρος 17 χιλιοστά
- Αποθήκευση: Το προϊόν τοποθετείται σε μπλε πλαστικές σακούλες, χαμηλής περιεκτικότητας σε πολυαιθυλένιο, και μετέπειτα σε κουτιά από χαρτόνι χωρητικότητας 10 κιλών
- Σήμανση: Όνομα παραγωγού, καθαρό βάρος προϊόντος, ημερομηνία
- Συντήρηση: -20 °C
- Μεταφορά: -18 °C έως -20 °C

4.2.4. ΤΡΑΓΑΝΑ ΕΔΕΣΣΗΣ

- Ωριμάζει το πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου
- Είναι ανθεκτική στο ψύχος
- Επίδεκτη στη συντήρηση και μεταφορά
- Είναι μία από τις καλύτερες ποικιλίες κερασιάς
- Επικονιαστές: Bigarream Napoleon, Lambert

4.2.5. BIGERREAM BURLAT

- Είναι προωθούμενη ποικιλία γιατί ωριμάζει πρώτη
- Υστερεί σε ποιότητα από τα Τραγανά Εδέσσης
- Είναι ευαίσθητη στο σχίσσιμο του καρπού από βροχή
- Ωριμάζει το 2^ο δεκαήμερο του Μαΐου
- Επικονιαστές: Starking Hardy Giant, Van, B.Napoleon

4.2.6. BIGARREAM NAPOLEON

- Ωριμάζει το 3^ο πενήνημερο του Ιουνίου
- Είναι πολύ ευαίσθητη στην παραγωγή διπλών καρπών και στο σχίσσιμο των καρπών
- Είναι καλύτερη ποικιλία για μεταποίηση
- Επικονιαστές: Τραγανά Εδέσσης, Φράουλα Βόλου

4.2.7. LAMBERT

- Ωριμάζει μέσα Ιουνίου
- Είναι επιδεκτή στη μεταφορά
- Είναι ευαίσθητη στο σχίσμο των καρπών
- Ανθεκτική στο ψύχος
- Επικονιαστές: Τραγανά Εδέσσης, Van

4.2.8. VAN

- Ωριμάζει τέλη Μαΐου με αρχές Ιουνίου
- Είναι επιδεκτή στη μεταφορά και πιο ανθεκτική στο σχίσμο καρπών από τα Τραγανά Εδέσσης
- Είναι πιο παραγωγική, μπαίνει νωρίς σε καρποφορία, είναι μικρότερο δένδρο και ωριμάζει νωρίτερα σε σχέση με τα Τραγανά Εδέσσης
- Επικονιάστριες: Lambert, B.Napoleon

4.2.9. STARKING HARDY GIANT (MEYER)

- Ωριμάζει το 1^ο δεκαήμερο του Μαΐου
- Είναι πολύ παραγωγική και ανθεκτική στο ψύχος
- Επικονιαστές: Lambert, Van, B.Burlat, B.Morreau

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Η ΑΓΟΡΑ ΚΑΙ Η ΕΜΠΟΡΙΑ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ

5.1. Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ

Οι Η.Π.Α. και η Τουρκία είναι οι χώρες με τις μεγαλύτερες εξαγωγές στον κόσμο. Η επιτυχία των Η.Π.Α. στηρίζεται στην πολύ καλά διαμορφωμένη αλυσίδα παραγωγής και εμπορίας, ενώ της Τουρκίας, οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε μια εταιρία, η οποία δραστηριοποιείται τόσο στην παραγωγή όσο και στη διακίνηση κερασιών. Η επιτυχία της στηρίχθηκε στην παραγωγή πιστοποιημένων προϊόντων, στην επέκταση της συγκομιδής με την καλλιέργεια όψιμων ποικιλιών και στη χρήση κατάλληλων μεθόδων αποθήκευσης, τυποποίησης και συσκευασίας.

Οι κυριότερες εισαγωγικές χώρες είναι, κατά φθίνουσα σειρά, η Ρωσία, η Αυστρία, η Γερμανία, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Κίνα. Στις χώρες αυτές παρατηρείται έντονη ζήτηση για πιστοποιημένα προϊόντα και μεταξύ αυτών και βιολογικών κερασιών. Τα τελευταία χρόνια το ελληνικό κεράσι έχει αρχίσει να εξαπλώνεται σε νέες αγορές του εξωτερικού, όπως η Ρωσία, εδραιώνοντας σταδιακά την παρουσία του στην ευρωπαϊκή αγορά. Αυτό είναι απόρροια συστηματικής προσπάθειας και επενδύσεων στην τυποποίηση, στη συσκευασία και στη μετασυλλεκτική μεταχείριση των κερασιών.

5.2. ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΚΕΡΑΣΙΩΝ

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση η ετήσια παραγωγή κερασιών κυμαίνεται από 8.000.000 έως 10.000.000 τόνους. Αυτά τα νούμερα κατατάσσουν το κεράσι πρώτο σε παραγωγή στην Ευρώπη. Η μικρότερη παραγωγή σημειώθηκε το 1991 με 7.140.000 τόνους και η μεγαλύτερη το 2001 με 9.746.115 τόνους.

Πίνακας 6. Έκταση σε εκτάρια, παραγωγή και παραγωγικότητα (2001)

ΧΩΡΑ	ΕΚΤΑΣΗ (ha)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (τόνοι)	ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ (t/ha)	ΠΑΡΑΓΩΓΗ (% κόσμου)
Ε.Ε.	287.800	946.115	35,7	16,6
Ελλάδα	15.500	62.150	15,7	0,6
Ιταλία	62.000	110.677	37,8	1,6
Ισπανία	46.500	91.000	20,7	2,6
Τουρκία	78.000	397.000	30,7	4,1
Γερμανία	4.000	31.800	27,6	3,2
Γαλλία	16.300	64.000	7,8	0,2
Ουκρανία	16.500	66.000		
Πολωνία	5.000	38.000		
Ρουμανία	60.000	104.000		

ΠΗΓΗ : (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>)

Στην Ελλάδα η παραγωγή κερασιών γίνεται σε ορεινές, ημιορεινές και πεδινές περιοχές με την εξής αναλογία:

Ορεινές 31%

Ημιορεινές 34%

Πεδινές 35%

Η αντίφαση έγκειται στο ότι, λόγω του ιδιόμορφου αναγλύφου της χώρας οι ορεινές καλλιέργειες που δίνουν την καλύτερη ποιότητα κερασιών , δεν επιδέχονται εύκολα μηχανοποίηση της καλλιέργειας, ούτε πυκνή φύτευση με. Η διακίνηση των μήλων γίνεται είτε μέσω των συνεταιριστικών

οργανώσεων, που στις περισσότερες περιπτώσεις είναι και Ομάδες Παραγωγών, είτε απευθείας από τους παραγωγούς.

Τα κεράσια διατίθενται στην αγορά ως νωπά προϊόντα. κάποιες ποσότητες χρησιμοποιούνται στην ζαχαροπλαστική (για κερασοπιτες κ.λ.π.), ενώ υπάρχει στην Ελλάδα η παράδοση του χυμού κερασιών, που συναντούμε και στην Ευρώπη, οι ελληνικές ποικιλίες είναι κατάλληλες για τον σκοπό αυτό.

Παρά το γεγονός ότι τα φρούτα και τα λαχανικά είναι από τα κυριότερα εξαγωγίμα γεωργικά προϊόντα της Ελλάδας οι Ελληνικές εξαγωγές κερασιών αγγίζουν τους 20.000 τόνους το χρόνο,

Η γεωγραφική θέση της χώρας μας δημιουργεί επίσης προβλήματα στη μεταφορά των εξαγομένων προϊόντων. Είναι από τις πιο απομακρυσμένες χώρες της Ευρώπης, πράγμα όμως που αύξησε το κόστος μεταφοράς των εξαγομένων προϊόντων.

Στόχος πρέπει να είναι η αύξηση και επέκταση των καναλιών διανομής των κερασιών μέσω της διαφήμισης και παρουσίας των εμπλεκόμενων φορέων στις Ελληνικές και Διεθνής εμπορικές εκθέσεις με ιδιαίτερη βαρύτητα και έμφαση στην αναγνώριση αυτών σαν Π.Ο.Π. και Προϊόντα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης.

Το κεράσι είναι ένα φρούτο που δεν έχει παρουσιάσει ιδιαίτερα προβλήματα σε τιμές παραγωγού και του οποίου η ζήτηση συνεχώς αυξάνεται, ανεξάρτητα από τις οικονομικές και άλλες συνθήκες. Το μοντέλο καλλιέργειας που πρότεινε στην Κομοτηνή ο Άρης Κωνσταντινίδης, γεωπόνος της Vitro Hellas, ανατρέπει τα μέχρι τώρα δεδομένα της καλλιέργειας, αφού δίνει το πλεονέκτημα στον παραγωγό όσον αφορά στη μείωση του κόστους της παραγωγής και στη βελτίωση της ποιότητας. Η γνώριμή μας πυκνή φύτευση εφαρμόζεται πλέον και στην κερασιά, μία μέθοδος που έχει δοκιμαστεί αποτελεσματικά από τη Vitro Hellas στη Νάουσα, σε συνδυασμό πάντα με αντιχαλαζική προστασία, αλλά και σε πιλοτικό επίπεδο με αντιβροχικά πλαστικά καλύμματα.

Ο κ. Κωνσταντινίδης υποστήριξε ότι για έναν αγρότη που επενδύει πρώτη φορά στο κεράσι είναι απαραίτητο να εξοπλιστεί με όλα τα απαραίτητα μέτρα προστασίας της επένδυσής του, ενώ προσθέτει και μία νέα παράμετρο: Νέες επώνυμες ποικιλίες, που μπορούν να δώσουν καλύτερη τιμή στο τελικό προϊόν, παρά το γεγονός ότι υπόκεινται στο καθεστώς των royalties (δικαιώματα χρήσης).

Σύμφωνα με τον κ. **Κωνσταντινίδη**, το μέλλον στο κεράσι βρίσκεται σε μια σειρά από αυτογόνιμες ποικιλίες, που αποτελούν προϊόν διασταύρωσης στο Πανεπιστήμιο της Μπολόνια και είναι οι εξής: **Sweet Early® -Panaro 1, Early Star® - Panaro 2, Grace Star®, Blaze Star ®, Black Star®, Big Star®** και **Lala Star®**. Οι δύο τελευταίες που είναι και οι πιο όψιμες, ξεχωρίζουν γιατί η μεν Big Star έχει μεγάλο μέγεθος καρπού (12 γραμ.) και ταυτόχρονα είναι αυτογόνιμη, η δε Lala Star συνίσταται για εξαγωγές, λόγω της ικανότητάς της να συντηρείται περισσότερο καιρό στο ψυγείο.

«Ένας τόνος στο στρέμμα για το κεράσι είναι ένας εφικτός στόχος. Οι νέες τεχνικές καλλιέργειας στο να μπορέσει να πάρει όσο πιο γρήγορα γίνεται ο παραγωγός χρήματα στην τσέπη του. Πέρασαν οι εποχές που μπορούσαμε να περιμένουμε 4-5 χρόνια. Σκοπός μας πλέον είναι σε όλα τα είδη να μπαίνουμε στην παραγωγή γρήγορα. Να κάνουμε σε λιγότερα χρόνια απόσβεση του πολλαπλασιαστικού υλικού. Γι' αυτό στρεφόμαστε πλέον στις πυκνές φυτεύσεις και η πιο σύγχρονη είναι το «Fusetto», με παραγωγή κοντά στον κεντρικό κορμό, για να έχουμε πολύ καλά ποιοτικά χαρακτηριστικά. Μ' αυτό τον τρόπο καλλιέργειας ένας καλός εργάτης, μπορεί να συλλέξει έως και 300 κιλά τη μέρα»⁴ σημίωσε ο κ.Κωνσταντινίδης .

Το 2005 ξεκίνησε το Δίκτυο CherriesOnLine (www.cherriesonline.gr) με σύνθημα από το χωράφι του αγρότη και με συμμετοχή αγροτών και συνεταιρισμών και στήριξη από την τοπική αυτοδιοίκηση.

Το δίκτυο προωθεί εκτός από τα κεράσια Έδεσσας, τη γνώση για τις τοπικές ποικιλίες, τον τρόπο καλλιέργεια με έμφαση στις πρακτικές που επιβαρύνουν ελάχιστα έως καθόλου το περιβάλλον (ολοκληρωμένη

⁴ <http://www.agronews.gr/content/view/55673/41/lang.el/>

διαχείριση, βιολογική καλλιέργεια, φυσική καλλιέργεια) και την αγροτουριστική διάσταση του κερασιού. Παράλληλα, γίνεται προώθηση της περιοχής και ειδικά των «πράσινων σημείων» της (πχ. τους καταρράκτες Εδεσσας και τον υγρότοπο Άγρα-Βρυττών-Νησιού) ώστε και οι καταναλωτές μαζί με τους αγρότες να είναι συμμετοχοί στην περιβαλλοντική και οικολογική διάσταση του τόπου, συμμετέχοντας και γνωρίζοντας.

Το δίκτυο CherriesOnLine αποτελεί ένα δίκτυο matrix, όπου οριζόντια συμφωνούνται κατώτερα επίπεδα ποιότητας στους αγρότες και κάθετα όπου συμφωνούνται επίπεδα ποιότητας συνεργασίας στην δικτύωση συμπληρωματικών ως προς τα κεράσια φορέων και επιχειρήσεων και μάλιστα αυτών που βρίσκει ο επισκέπτης σε μια πλήρη διαδρομή του μέσα στον προορισμό και συγκεκριμένα στις διαδρομές των δρόμων του Κερασιού. Το δίκτυο αποτελεί την οργανωμένη έκφραση των αγροτών που συνδέονται άμεσα με την ταυτότητα του προορισμού σε σχέση με τα κεράσια ως καλύτεροι εκφραστές των τοπικών προϊόντων και ενισχύουν την ανταγωνιστικότητά του προσφέροντας παράλληλα υψηλού επιπέδου υπηρεσίες και δημιουργούν πολλαπλασιαστικές πωλήσεις.

Το 2009 ανοίγει η εφαρμογή του προγράμματος **ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΟΥ ΚΕΡΑΣΙΟΥ**, αναγνωρίζοντας τις οικολογικές αξίες που συνδέονται σε ένα προϊόν υψηλής διατροφικής αξίας. Τα Κεράσια Εδεσσας (τα γνωστά σε όλη την Ελλάδα ως Κεράσια Βοδενών από το όνομα της πόλης που σημαίνει πόλη των νερών) διαφοροποιούνται μέσα από το πρίσμα της προστιθέμενης αξίας σε ποιότητα εμπειρίας στους επισκέπτες και ποιότητα ζωής στους πολίτες⁵. Οι εξαγωγές φέτος ανήλθαν στους 4.804 τόνοι κεράσια, έναντι 3.933 τόνων πέρσι (+22,1%).

---

⁵ http://www.ornithologiki.gr/page_cn.php?tID=2676&aID=1129

5.3. ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ DELIVERY ΓΙΑ ΤΑ ΤΡΑΓΑΝΑ ΚΕΡΑΣΙΑ ΈΔΕΣΣΑΣ

Μ' ένα απλό τηλεφώνημα και με τη βοήθεια ενός κούριερ, τα φημισμένα κεράσια "Βοδενών" της Έδεσσας μπορούν να παραδοθούν -μέσα σε λίγες ώρες- στην πόρτα του σπιτιού σας! Οι λάτρεις του συγκεκριμένου φρούτου έχουν πλέον τη δυνατότητα, μέσω της ιστοσελίδας www.cherriesonline.gr, να έρθουν σε άμεση επαφή με τον αγρότη και να παραγγείλουν τα κεράσια, τα οποία μεταφέρονται, με ταχυμεταφορά, σε όλη την Ελλάδα.

"Έχουμε παραγγελίες σχεδόν από όλα τα νησιά της χώρας, από Ρόδο, Χίο και Κρήτη, ενώ δεχόμαστε πολλά τηλεφωνήματα από Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Τα κεράσια κόβονται από το δέντρο και το αργότερο σε 48 ώρες βρίσκονται, τραγανά και γευστικά, στο σπίτι σας. Υπήρξαν παραγγελίες από Κύπρο και Αγγλία, όμως μέχρι στιγμής δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε στις απαιτήσεις των ενδιαφερομένων διότι είναι υψηλό το κόστος της μεταφοράς", δήλωσε ο υπεύθυνος τουρισμού του δήμου Έδεσσας, Ευάγγελος Κυριακού.

Η ιδέα για δημιουργία της ιστοσελίδας και προώθηση των κερασιών του νομού -χωρίς μεσάζοντες- ξεκίνησε πριν από τέσσερα έτη. Χαρακτηριστικό είναι πως κάθε χρόνο διακινούνται περίπου τρεις τόνοι. **«Ένα πεντάκιλο τελαράκι κοστίζει 30 ευρώ, με τα μεταφορικά. Αυτό που διαφέρει δεν είναι η τιμή, αλλά η ποιότητα των κερασιών, που είναι μοναδικά. Ο καταναλωτής μιλάει στο τηλέφωνο με τον αγρότη, ο οποίος μαζεύει κατευθείαν τα φρούτα από το δέντρο, στη συνέχεια τα τοποθετεί σε τελαράκι και σε λίγες ώρες, με κούριερ, το προϊόν βρίσκεται στα χέρια του αγοραστή»**, πρόσθεσε ο κ.Κυριακού⁶.

---

⁶ <http://www.paseges.gr/portal/cl/co/4ac18f69-4f8b-4472-8846-4adca6b4abb0>

5.4. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ

Σαν μία από τις χειρότερες χρονιές για τα κεράσια εξελίχθηκε το 2010 για την Ημαθία, ενώ σοβαρά προβλήματα έχουν οι παραγωγοί της περιοχής μας και με άλλες δενδροκαλλιέργειες. Ακαρπία, βροχές και ανεμοθύελλες «έδρεψαν» τους καρπούς που περίμεναν να δρέψουν οι παραγωγοί μας

Όσον αφορά τα κεράσια, η χρονιά ξεκίνησε με καλούς οιωνούς αλλά εξελίσσεται σε μια πολύ δύσκολη χρονιά, όπως μας είπε ο πρόεδρος του **Αγροτικού Συνεταιρισμού Γιαννακοχωρίου** κ. Θόδωρος Φανιάδης. Αν δεν προέκυπταν οι βροχοπτώσεις και οι ανεμοθύελλες, οι παραγωγοί θα ήταν φέτος ικανοποιημένοι με τις ποσότητες που θα συγκόμιζαν και τις τιμές που θα εξασφάλιζαν. Αλλά τα πράγματα δεν εξελίχθηκαν έτσι?

Αυτή τη στιγμή στις αγορές της κεντρικής Ευρώπης δεν υπάρχει ελληνικό κεράσι. Στην Ολλανδία, για παράδειγμα, υπάρχουν ισπανικά κεράσια που υπολείπονται σε ποιότητα από τα ελληνικά τα οποία θα μπορούσαν να εξασφαλίσουν πολύ καλή τιμή στη συγκεκριμένη συγκυρία.

Τα προβλήματα ξεκίνησαν με την ελλιπή καρπόδεση (ακαρπία) σε κάποιες ποικιλίες κερασιών (όπως ferronia), η οποία αποδίδεται στο γεγονός ότι δεν μπόρεσε να γονιμοποιήσει η μέλισσα το άνθος λόγω της κακοκαιρίας που επικράτησε την Μεγάλη Εβδομάδα που βρήκε τα δένδρα ανθισμένα. Με τις άλλες ποικιλίες δεν θα υπήρχαν σοβαρά προβλήματα αν δεν προέκυπταν τα έντονα καιρικά φαινόμενα, οι βροχοπτώσεις και οι ανεμοθύελλες. Μόλις μία-δύο μέρες πριν από τη συγκομιδή των πρώιμων ποικιλιών, ξεκίνησαν οι βροχές, ενώ και τις υπόλοιπες ποικιλίες τα έντονα καιρικά φαινόμενα τις βρήκαν στη φάση αλλαγής του χρώματος. Όλα αυτά προκάλεσαν σκάσιμο των καρπών και στη συνέχεια μονήλια και σάπισμα, με αποτέλεσμα να δημιουργηθεί σοβαρό πρόβλημα στις εξαγωγές. Οι κερασοπαραγωγοί είναι απογοητευμένοι. Μπαίνουν μέσα στα χωράφια τους και δεν μπορούν να

μαζέψουν σχεδόν τίποτα, πέρα από ελάχιστα κιλά για την οικογένεια και τους φίλους τους.

Σε απόγνωση είναι οι κερασοπαραγωγοί της Πέλλας και της Ημαθίας, αφού η καλλιεργητική χρονιά το 2010 ήταν η χειρότερη των τελευταίων ετών. Οι εκτεταμένες ζημιές που σημειώθηκαν πρόσφατα από τις απανωτές βροχές και τους δυνατούς ανέμους κατέστρεψαν, ανάλογα με την περιοχή, το 40% με 60% της φετινής σοδειάς. **«Οι παραγωγοί κερασιών δέχτηκαν φέτος μεγάλο πλήγμα στις σοδειές τους, αφού μεγάλο μέρος της παραγωγής χτυπήθηκε από τις βροχές»**, σημείωσε ο κ. Μίχος. Η τιμή των κερασιών α' ποιότητας στο χωράφι κυμαίνεται από 1,50 έως 2 ευρώ το κιλό στη χονδρική, 2,80 ευρώ το κιλό και στη λιανική κατά μέσο όρο φτάνει και τα 5 ευρώ το κιλό (αύξηση έως και 333%).

5.5. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Δημιουργία δικτύου Ομάδων Παραγωγών κερασιών δράσεων και κοινών δομών εμπορίας (Διεπαγγελματικών Οργ).
2. Τήρηση ποιοτικών προδιαγραφών συσκευασίας κατά την εμπορία.
3. Εφαρμογή Συστημάτων Ολοκληρωμένης Διαχείρισης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από το 1961 που καλλιεργείται το κεράσι στη χώρα μας δημιουργεί ένα πολύ καλό γεωργικό εισόδημα στους παραγωγούς της Βόρειας Ελλάδας όπως Ν.Ημαθίας , Ν.Πέλλας , Ν.Ροδόπης και Ν.Έβρου. Το κεράσι της Ελληνικής παραγωγής καθιερώνεται σε διάφορες αγορές του εσωτερικού και εξωτερικού , επίσης αυτό στα τελευταία χρόνια άρχισε να γίνει ένας θετικός παράγοντας , όπως νέες προοπτικές ανάπτυξης της καλλιέργειας και σε νότιες περιοχές.

Γι αυτό , στις μέρες μας η καλλιέργεια κερασιάς βρίσκεται σε ένα στάδιο μετατροπής από κλασική σε σύγχρονη , όσο στην Ελλάδα τόσο και στις χώρες ανταγωνιστές , όπως Ιταλία, Τουρκία, Γερμανία , Γαλλία και Ισπανία. Αυτή η μετατροπή προέκυψε από τις διάφορες έρευνες που έγιναν στις γεωπονικές σχολές , του Πανεπιστημίου της Μπολόνιας και του Justus Leibig University του Giessen της Γερμανίας, που εφευρέθηκαν καινούργια υποκείμενα ημινάνα και νάνα για την γρήγορη και πυκνής φύτευσης παραγωγής. Ένας σύγχρονος οπωρώνας πλέον δεν αποτελείται από τα σπορόφυτα κερασιάς , μαχαλεπιού ή διάφορα άλλα ζωηρά υποκείμενα που μπαίνουν αργά στην παραγωγή , μέσος όρος 7 χρόνια , παρουσιάζουν επίσης ψηλό εργατικό κόστος στην συγκομιδή συγκριτικά με τα ημινάνα και νάνα υποκείμενα.

Στα τελευταία χρόνια παρατηρούμε την εξέλιξη και στον Έλληνα παραγωγό στις νέες εγκαταστάσεις που κάνει , η επιλογή του είναι ημινανά ή νάνα υποκείμενα πυκνής φύτευσης σε παλμέτα που μπαίνουν στην παραγωγή στο 3^ο χρόνο με καλύτερη ποιότητα καρπού για να τροφοδοτήσει την αγορά με αυξανόμενη ζήτηση. Σύμφωνα με την εμπειρική έρευνα που έκανα στην Βόρεια Ελλάδα κυρίως στο Ν.Ροδόπης και Ν. Πέλλας οι κερασοπαραγωγοί είναι οι πιο ευχαριστημένοι από άλλους παραγωγούς αγροτικών προϊόντων. Γιατί η καλλιέργεια κερασιάς παρουσιάζει χαμηλότερο κόστος σε μια παραγωγική περίοδο όπως λιπάσματα , φάρμακα κ.λ.π. , συγκριτικά με τα άλλα αγροτικά προϊόντα που καλλιεργούνται στη περιοχή όπως σιτάρι, καλαμπόκι , καπνός και επιφέρει ένα καλό καθαρό κέρδος για τους απασχολούμενους . Αυτό έχει ως αποτέλεσμα , να βρεί μια εναλλακτική

λύση στους αγρότες, να στραφούν ή να αυξήσουν τα στρέμματα κερασιών με σύγχρονους τρόπους με συνεργασία γεοπόνων, σε περιοχές με κατάλληλες εδαφο-κλιματολογικές συνθήκες.

Κατά τη γνώμη μου, θα υπάρχει μια πιθανότητα να δημιουργηθούν και άλλες μεταποιητικές και εμπορικές μονάδες εξαγωγής, συσκευαστήρια, ιδιωτικές εταιρίες, όχι μόνο παραγωγή – εμπορία καλύτερης ποιότητας καρπού αλλά και παραγωγή πιστοποιημένων δενδρυλλίων σε φυτώρια ή κτήματα, με καινούριες θέσεις εργασίας για τον Έλληνα πολίτη της τοπικής κοινωνίας. Γιατί, στις περιοχές που καλλιεργείται το κεράσι, στα τελευταία χρόνια παρατηρούμε μια συνεχώς αυξανόμενη δραστηριότητα κοινωνικών εκδηλώσεων όπως πανηγυριών, γιορτών, φεστιβάλ κερασιών κ.τ.λ., που θεμελιώνεται στις ανθρώπινες σχέσεις, απαραίτητα παράγοντα που συμβάλλει στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη της περιοχής και δημιουργεί ένα γενικότερο πλαίσιο υποστήριξης με προσφορά οικολογική και ανθρωπιστική.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αντωνίου Β., «*Ελληνική Γεωργία και τα προβλήματα που θα αντιμετωπίσει στην Ευρωπαϊκή κοινότητα*», Αθήνα, 1989
- Αποστολόπουλος Κ., «*Φορείς κοινωνικής οικονομίας: Συνεταιριστικές τράπεζες*», Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο, Αθήνα, 2001
- Αποστολόπουλος Κ.,- Γιάγκου Δ., *Ήπιες μορφές τουρισμού, Πανεπιστημιακές παραδόσεις Χαροκοπέιου Πανεπιστημίου, Αθήνα , 2003*
- Βασιλάκης Μ., «*Γενική και Ειδική Δενδροκομία*», εκδόσεις Γαρταγάνης , Θεσσαλονίκη, 2007
- Καρυπίδης Φ., «*Ειδικά θέματα ποιότητας* », εκδόσεις Ζήτη, Θεσσαλονίκη, 2008
- Μέργος Γ., «*Εξωτερικό εμπόριο αγροτικών προϊόντων και τροφίμων: Ανάλυση και προτάσεις πολιτικής*», εκδόσεις Σταμούλης, Αθήνα, 1998
- Ποντίκης Α.. *Ειδική δενδροκομία : Ακρόδρυα , Πυρηνόκαρπα , Λοιπά Καρποφόρα* Τόμος Β' , Αθήνα : Εκδόσεις Σταμούλης , 1996
- Τζουραμάνη Ε .. , Λιοντάκης , Α., Σιντόρη Γ. Αλεξόπουλος. Αξιολόγηση οικονομικών κινήτρων βιολογικών καλλιεργειών : Η περίπτωση της παραγωγής βιολογικών κερασιών. «*10^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Αγροτικής Οικονομίας , Ανταγωνιστικότητα – Περιβάλλον – Ποιότητα Ζωής και Αγροτική Ανάπτυξη*». 27 – 29 Νοεμβρίου 2008 , Θεσσαλονίκη
- Εξέλιξη της καλλιέργειας της κερασιάς από το έτος 1961 έως 2010 . Διαθέσιμο σε : http://www.minagric.gr/greek/agro_pol/kerasia.htm (Ανακτήθηκε 25 Ιανουαρίου 2010)
- FAO . Agricultural production domain. 2007 . Διαθέσιμο σε : <http://fosfat.fao.org/site/526/default.aspx>. (Ανακτήθηκε 25 Ιανουαρίου 2010)

